БУХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

№ 248 (8468)
ОКТЯБРИИН 19
СУББОТО
1957 он

Сэн 20 мүнгэн.

Советскэ энергетигүүд, электростанци, электросетьнүүдые баригшад, түхеэрэгшэд! Энергетическэ шэнэ хүсэнүүдые түргэнөөр ашаглажа хэрэглэгты! Орондоо электрын хүсэ ехээр үгэе!

Агуухэ Октябриин социалистическэ революциин 40 жэлэй ойдо зорюулагдаһан КПСС-эй ЦК-гэй Уряануудһаа

Хүдөө нютагууднай зайн галаар толоржо байг лэ!

«Совет засаг дээрэ бүхы оронойнгоо электрификаци нэмэбэл коммунизм болоно» гэжэ хүдэлмэришэн, таряашанай түрүүшын социалистическэ гүрэниие байгуулһан агуухэ багша В. И. Ленин хэлэһэн байгаа. Коммунистическэ парти, Советскэ Правительство, В. И. Ленин Совет засагай түрүүшын үдэр һарануудһаа эхилэн, оронoo электрофикацилгада тусгаар анхарал хандуулдаг байгаа.

Социализм, удаань коммунизм байгуулхын тула ажалай бүтээсые айхабтар ехээр дээшэлүүлхэ хэрэгтэй. Ажалай бүтээсые тиигэжэ дээшэлүүлхын тула мантан томо индустритай болохо, арадай ажахын бүхы һалбаринуудые онһожоруулха хэрэгтэй байба. Машинна индустриие, коммунизмын материально-техническэ базые зайн галай хүсэгүйгөөр, оронoo олон тоото ехэшье, багашье электростанцинуудаар бүрхөөнгүйгөөр байгуулхын аргагүй байгаа бшуу. Эгээл тиимын тула партимнай энэ хэрэгтэ тон шухала анхарал табидаг, мүнөөшье табиһаар. КПСС-эй XX съезд хадаа абарга ехэ хүсэтэй электростанцинуудые оронойнгоо огсом хүсэтэй мүрэнүүд дээрэ бариха гэжэ тогтоогоо, тэрэ хараань мүнөө амжалтатайгаар бэелүүлэгдэжэ байна. Мүн, асари томо электростанцинуудай хажуугаар, илангаяа хүдөө нютагуудаар дунда зэргыншье, бишыханшье станцинууд баригдажа, ашаглалгада оруулагдажа байна. Хүдөө нютагуудые электрофикацилгын мүнөөнэй онсо илгаа юун бэ гэбэл, электричество миил гэрэл үгэдэг һаруул дэн гэжэ харагдахаяа болижо, тэрэ ажаүйлэдбэридэ тон үргэнөөр нэбтэрэн орожо байна. Электрын хүсөөр мүнөө хүдөө нютагта олон янзын ажал хэгдэнэ: элдэб эсын машина, механизмууд хүдэлгэгдэнэ, үнеэн һаагдана, хониной нооһон хиргагдана, модон хюрөөдэгдэнэ. Мүн гэрэй ажал ехээр хүнгэржэ байна: электрын хүсөөр эдеэн шанагдана, хубсаһан утюгдэгдэнэ, радио дуугаргагдана. Хойшо хойшодоо зайн галай хүсэн ажал хүдэлмэри болон айл аймагта улам үргэнөөр нэбтэрэн орожо, улад зоной байдалые бүри золтой, жаргалтай болгохонь лабтай.

Мүнөө манай республика дотор электричествогүй һуурин газарнууд гэжэ үсөөн байха. Гэбэшье, зайн галай хүсые холын фермэ, бригаданuудта, илангаяа ажал хүдэлмэридөө ашаглаха ушар үсөөн байһан зандаа.

Республикын Министрнүүдэй Совет, КПСС-эй обком энэ оной мартда хүдөө нютагуудые электрификацилха тухай холын хараата хэмжээ-ябуулгануудые зохёожо, тогтоол гаргаһан байгаа. Теэд тэдэ хэмжээ-ябуулганууд, илангаяа 1957 оной түсэб хангалтагүйгөөр дүүргэгдэнэ гэжэ сэхэ хэлэхэ хэрэгтэй. «Сельэлектрострой» гэжэ барилгын трест, баригдаһан станцинуудые болон утаһануудые ашаглалгада оруулха зорилготой «Сельэлектро» гэжэ конторо түсэбөө тон хангалтагүйгөөр дүүргэнэ. Мүн хүдөөдэ баригдажа байгаа электростанцинуудые элдэб шухала хэрэгсэлнүүдээр хангаха ёһотой Бурмонкоопсоюз, Бурмонпромсовет энэ уялгаяа тон хангалтагүйгөөр дүүргэнэ.

Жэлэй дүүрэтэр хоёр һараһаа үлүүтэйхэн саг үлэбэ. Колхозууд, совхозууд ба МТС-үүдые электрификацилха 1957 оной түсэб эрхэ бэшэ дүүргэгдэхэ ёһотой. Эдэ үдэрнүүдтэ Оронгын, Жэрэмэй, Цолгын, декабрь хүрэтэр — Боргойн электротүхеэрэлгые тодхожо дүүргэхэ хэрэгтэй. Байкало-Кударын, Бичурын, Яруунын ба бусад хэдэ хэдэн аймагуудта арба гаран станцинууд болон бусад барилгануудые ашаглалгада оруулха хэрэгтэй болоно. Мүн ондоошье олон янзын хүдэлмэри хэгдэхэ байна. Жэлэй дүүрэтэр үлөөд байһан энэ ехэ хүдэлмэриие хэхын тула барилга-хабсаралгын хүдэлмэриие эрид хурдадхаха хэрэгтэй болоо. Энээнэй тулада барилга дээрэхи хүдэлмэриие механизацилха, ажалай эмхидхэл ба ажалай түлбэритэй холбоотой асуудалнуудые гуримшуулха шухала. Мүн Агуухэ Октябриин 40 жэлэй ойдо зорюулагдаһан социалистическэ мүрысөөе барилгашадай дунда үргэнөөр дэлгэрүүлхэ хэрэгтэй.

«Сельэлектрострой» гэжэ трестын, «Сельэлектро» гэжэ конторын, «Гипрогорсельстройн» Бурят-Монголой филиалай хүтэлбэрилэгшэд ажал хүдэлмэридөө албан хойрог, хүжүүн болхи арга методээ эрид хаяжа, хүдөө нютагые электрофикацилгада хамсыгаа шаман оролсохо ёһотой. Барилгын эдэ зургаануудай партийна, профсоюзна организацинууд өөһэдынгөө коллективүүдэй ажалые һайжаруулхын түлөө тэмсэхэ уялгатай. Бурмонкоопсоюз, Бурмонпромсовет гэхэ мэтын эмхинүүд барилга болон барилгашадые бүхы хэрэгтэй юумэнүүдээрнь хангахын тула шухала хэмжээ абаха ёһотой.

Мүн партиин айкомууд, аймгүйсэдкомууд, колхоз, совхоз ба МТС-үүдэй хүтэлбэрилэгшэд, тэндэхи партийна, комсомольско организацинууд хүдөөгэй электрификациин хэрэгэй хажуу тээ байха ёһогүй, улад зоной эршэ зоригые энэ шухала хэрэгтэ элсүүлхэ, юрын элдэб хүдэлмэри хэхын тула воскреснигүүдые болон ондоошье ажал эмхидхэбэлынь һайшаалтай. Тэрээнэй хажуугаар шефскэ хүдэлмэриие али болохоор һайжаруулха хэрэгтэй.

Барилгын эмхинүүдэй ажалые һайжаруулжа, улад зоной эдэбхи хэшээлые элсүүлжэ, хүдөө нютагуудтаа хүжэ үргэлжэ дээрэнь зайн гал толоруулха гээшэмнай—бүхы партийна, советскэ, ажахын болон ниитын организацинуудай, бүхы ажалшадай нэрэ түрын хэрэг мүн.

БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

Бурят-Монголой АССР-эй советскэ уранзохёолшодой Союзай правлениин түрүүлэгшэ нүхэр Н. Г. Балданое Бурят-Монголой АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Хүндэлэлэй грамотаар шагнаха тухай

Түрэһөөр 50 наһа гүйсэһэнтэйнь, уран литературна болон ниитын-политическэ ажал-ябуулгаяа эхилһээр 30 жэл болоһонтойнь дашарамдуулан, Бурят-Монголой АССР-эй советскэ уранзохёолшодой Союзай правлениин түрүүлэгшэ, РСФСР-эй искусствын Габьяата ажал-ябуулагша, БМАССР-эй Арадай артист нүхэр **Балдано Намжил Гармаевичые** Бурят-Монголой АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Хүндэлэлэй грамотаар шагнаха.

БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшын орлогшо
П. ЧЕПАРИН.

БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь
В. ОСТРОВСКАЯ

Улан-Удэ, Соведүүдэй байшан.
1957 оной октябриин 16.

АГУУЕХЭ ОКТЯБРИИН АЛДАРТА 40 ЖЭЛЭЙ ОЙН ХҮНДЭЛЭЛДЭ

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Лидия Ефимовна Русинова. Энэ хадаа Улан-Удын «Труд» гэжэ олзоборилгын артелиин түрүү хүдэлмэришэдэй нэгэн юм. Тэрэ һара бүриингөө даалгабари 120 процент дүүргэнэ. **Л. Хайдуровай** фото.

Социалистическэ мүрысөөнэй дүн гаргагдаба

Улан-Удын паровозо-вагонно заводто профсоюзай обкомой пленум һаяхан үнгэргэгдэбэ. Тус пленум дээрэ социалистическэ мүрысөөнэй сентябрь һарын дүн зүбшэн хэлсэгдээ.

Паровозно цехүүдэй дундаһаа паровоз хабсаралгын цех түрүү һуури эзэлжэ, дамжуулгын Улаан тугта хүртэбэ. Комплектовочно цех хоёрдохи, паровозой мөөрнүүдые бүтээдэг цех гурбадахи һуури эзэлээ.

Вагонно цехүүдэй дундаһаа вагон хабсаралгын цех нэгэдэхи һуурида гаража, дамжуулгын Улаан тугта хүртэһэн байна. Металлургическа цехүүдэй дундаһаа шэрэм шудхалгын цехынхид түрүүлбэ.

Заһабарилгын хүдэлмэри хэгшэдэй дундаһаа инструментальна цехынхид, илангаяа нүхэр Кузьминай хүтэлбэрилдэг участогайхид һайн амжалта туйлаба. Агуухэ Октябриин 40 жэлэй ойе ажалай амжалтаар угтаха гэжэ эрмэлзэһэн энэ участогай хүдэлмэришэд сентябриингаа түсэбые 119,3 процент дүүргэһэн, салин хүлһэнэй 1780 түхэриг алмаһан байна.

Мүн фрезеровщик Минеев, слесарьнууд Киселев, Чепелев, Дуденко ажалай һайн жэшээ харуулба. КПСС-эй ЦК-гэй Уряануудта харюу болгон, нүхэр Кузьминай хүтэлбэрилдэг участогай коллектив шэнэ уялга абаба. Октябрь һарын түсэбые болзорһоонь урид, бүри һайн амжалтатайгаар дүүргэхэ гэжэ тэдэнэр мүнөө оролдожо байна.

В. Каток.

Хүдөө ажахын республиканска выставкэ ойртожо байна

Манай республикын түб хото Улан-Удэдэ ноябриин 1-һээ 10 болотор хүдөө ажахын республиканска выставкэ үнгэргэгдэхэнь. Октябриин революциин 40 жэлэй ойн һайндэрэй үедэ энэ выставкые үнгэргэхэ гээшэ ехэ удхашанартай. Советскэ засагай жэлнүүдтэ республикын хүдөө ажахын туйлаһан бүхы амжалтанууд, мүн колхозой тосхондо болоһон гайхамшагта хубилалтанууд выставкэдэ харуулагдаха байна.

Хоёр жэлэй саада тээ, 1955 ондо хүдөө ажахын республиканска выставкэ үнгэргэгдөө һэн. Тэрээнһээ хойшо баясамаар хубилалта болоо. Шэнэ машинанууд энэ үедэ колхозуудта бии болонхой. Нёдондо жэлдэ силос хуряадаг комбайнууд үшөө үсөөхэн байһан аад, мүнөө колхоз бүхэндэ бии боложо, силос даралгые ехээр хүнгэдхөө.

Лафетнэ жатканууд бии боложо, энэ жэлдэ бүхы таряанаймнай 46 процентнь амяарлан хуряагдаа. Сахарна свёкло, хартаабха хуряаха ажал ехэтэй хүдэлмэри тусгаар машинаар хэгдэнэ.

Үнгэрһэн хоёр жэлэй туршада малай һайн байранууд баригдаа. Зарим колхозуудта мал ажалай городогууд баригданхай. Силосэй нүхэнүүдэй орондо набтар башнинууд, цементлэгдэһэн траншейнүүд, силосэй ехэ барилганууд хэгдэдэг болоо. Силос хадаа һаамхай үнеэдэй эдеэ хоолойнь шухала хуби болонхой. Кукуруза мүн гахай, хониной эдеэ хоолдо оруулагдана.

Республикымнай олон колхозууд болон МТС-үүдтэ хубиин гэр байра барилга үргэнөөр ябуулагдана.

Эдэ бүгэдэ амжалтанууд манай колхозуудай баян дэлгэр, экономическа бата байдалтай болоһыень элитээр харуулна. Хэрбээ 1955 ондо манай республика дотор 70 миллионер колхоз байгаа һаа, 1956 ондо 98 болоо. Мүнөө жэлэй дүүрэтэр тэдэ бүришье олон болохо юм. Колхознигууд улам һайн байдалтай болонхой.

1955 онойхитой жэшээлхэдэ, ниитын мал ажалай ашаг шэмэнь горьтойгоор дээшэлээ. Хэрбээ 1955 оной октябриин 1-дэ республика дотор үнеэн бүриһөө 704 литр һүн һаагдаһан байгаа һаа, энэ оной октябриин 1-дэ 991 литр һүн һаагдаа. Энэ хадаа 40 процентээр дээшэлһэн болоно. Үнгэрһэн хоёр жэлэй туршада нооһо абалга 32,5 процентээр дээшэлээ.

Республиканска выставкын зорилгонь юуб гэхэдэ, сэдьхэл зүрхэ баясуулма эдэ гайхамшагта хубилалтануудые, манай социалистическэ хүдөө ажахын һалбаран хүгжэһые гоё һайханаар, ойлгосотой этигэмээр харуулха болоно.

Урда урдын жэлнүүдтэ хүдөө ажахын республиканска выставкэ Үдын урда бэедэ үнгэргэгдэдэг байгаа. Харин мүнөө жэлдэ выставкэ городой сад соо үнгэргэгдэхэ.

Ургамалай ажахые, мал ажалые, механизациие, уһанай болон ой модоной ажахые, ан үсхэбэрилгэ ба агнууриин ажахые, барилга, электрофикацилга болон бусадые харуулһан элдэб олон павильонууд выставкэдэ байха. Тусгаар стендүүд дээрэ эрхим МТС-үүдэй, совхозуудай болон колхозуудай амжалтанууд харуулагдаха. Туршалгын эмхи зургаануудай, хүдөө ажахын һургуулинуудай хүдэлмэри үргэнөөр харуулагдаха байна.

Абаһан уялгаяа дүүргэһэн колхозууд, совхозууд, МТС-үүд болон бусад выставкэдэ хабаадаха гэжэ БМАССР-эй Министрнүүдэй Совет тогтоогоо. Даалгабарита ажалдаа үнэн сэхээр, оролдосотой бэрхээр хандадаг хүдөө ажахын түрүүшүүл выставкэдэ хабаадалсаха аргатай болоно. Выставкэдэ хабаадаха кандидадуудые тодорхойлдог колхозой правленинүүд, МТС-үүд болон колхозуудай мэргэжэлтэд, тэдэниие баталдаг аймгүйсэдкомууд уялгаяа амжалтатайгаар дүүргэһэн колхознигуудые выставкэдэ хабаадуулха гэжэ оролдохо ёһотой.

Энэ үедэ Выставком выставкэдэ хабаадаха хүнүүдые тодорхойлжо, баталжа байна.

Мүнөө Выставкомдо эльгээгдэһэн данса документнүүдые харахада хайша хэрэгээр, дутуугаар хэһэн ушарнууд үзэгдэнэ. Бэшэг дансын дутуу байһанһаа боложо, зарим кандидадууд болюулагдаха гү, али бэшэг дансыень дахин шэнээр зохёохо ушартай болодог байна.

Үхэршэд, мал адуулагшад болон тугалшадай бэшэг дансануудые зохёоходоо малайнгаа шэгнүүриие хэды шэнээнээр ехэдхэхэ тухай абаһан уялгыень бэшэнэгүй. Мүнөө малайнь тус бүридөө хэды шэгнүүртэй болоһыень хэлэнэгүй. Харин гансал малайнгаа тоо толгойе гээлтэ хоролтогүйгөөр абаһыень лэ харуулна бшуу. Мүн комбайнернуудай данса бэшэгүүдые зохёоходоо гансал хуряаһан газарайнь талмай харуулна. Эндэ үшөө сохиһон таряаень харуулха байгаа бшуу.

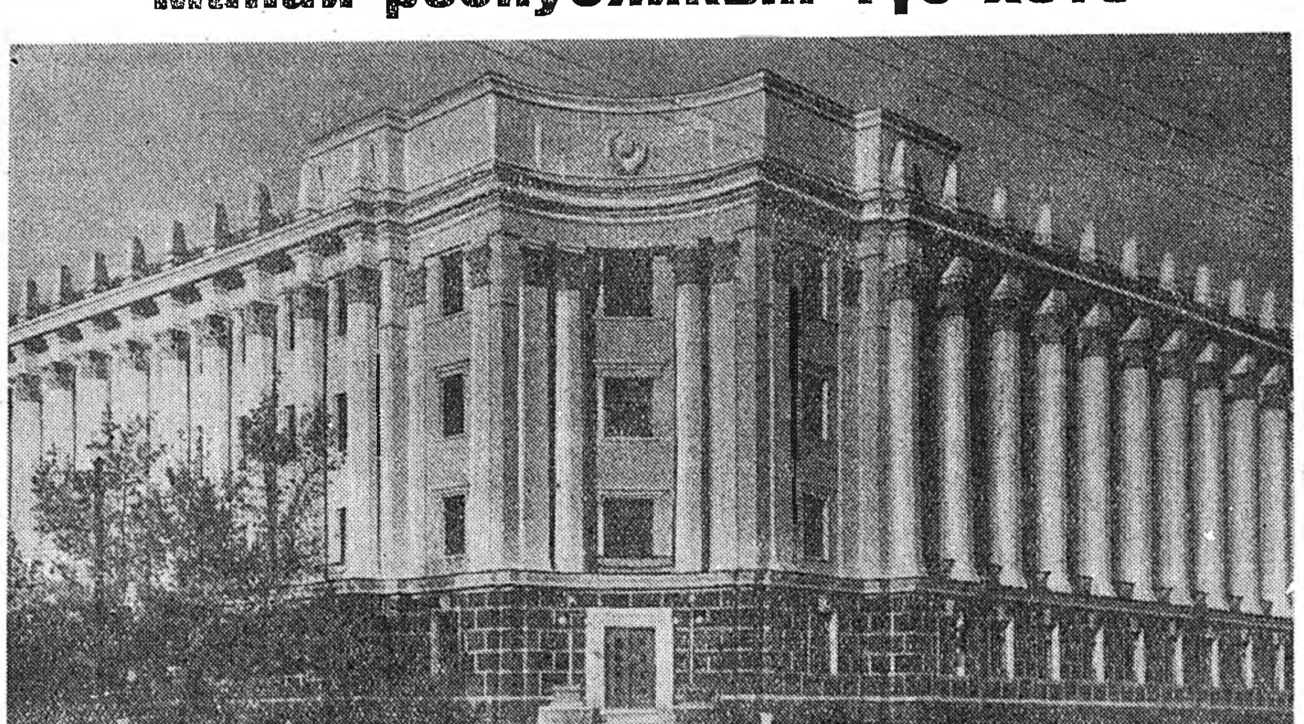
Республикын зарим аймагууд мүнөө хүрэтэр выставкэдэ хабаадагшадтаа хүсэд һайн данса бэшэгүүдые эльгээгээгүй байһаар.

Выставкын нээгдэхэ болотор багахан саг үлэбэ. Выставкые гоёон шэмэглэхэ уранһайханай мастерскойн хүдэлмэрилэгшэдтэ харюусалгатай, ехэшье ажал хүдэлмэри даалгагдаа. Уранзураашаднай выставкые гоё һайханаар, хүнэй сэдьхэл зүрхэ татамаар гоёон шэмэглэхэ аабзэ гэжэ найдахаар.

В. Дерюгина.

Фотоаппарат бараад, Улан-Удэ город соогуур ябахада

Манай республикын түб хото

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: КПСС-эй обкомой байшан. И. Денисовэй фото.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Кударын аймагай «Путь Октября» колхозой түрүү һаалишадай нэгэн Мария Степановна Афанасьева. **И. Нечаевай фото.**

Зориг түгэлдэрөөр ажаллана

Агуухэ Октябриин алдарта 40 жэлэй ойдо зорюулжа, КПСС-эй ЦК-гэй пропаганда ба агитациин таһагай, КПСС-эй ЦК-гэй дэргэдэхи марксизм-ленинизмын институдай гаргаһан тезисүүдые Хориин аймагай ажалшад ехээр һонирхожо шудалха зуураа, һайндэрэй хүндэлэлдэ абаһан социалистическэ уялгаяа дүүргэхэ гэжэ эрмэлзэнэ.

Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр Баянов, парторганизациинь секретарь нүхэр Дамбаев) ажалаа һайнаар эмхидхэжэ, таряа хуряалгаяа 12 хоног соо дүүргэ. Саг болзор соо гүрэнтээ тоосоод, үрэһэ хаажа дүүргэ.

Тус колхоз малайнгаа үбэлжэлгэдэ һайнаар бэлдээ. Һү һаалгаар аймаг соогоо түрүү һуури эзэлээд, аймгүйсэдкомой, партиин айкомой дамжуулгын Улаан тугые бүхөөр барижа ябана. Энэ колхоз үнеэн бүриһөө 9 һара соо 1442 литр һү һаагаа. Гансахан сентябрь һарада үнеэн бүриһөө 156 литр һү һааһан байна.

Агуухэ Октябриин алдарта 40 жэлэй ойн һайндэрэй хүндэлэлдэ зорюулжа, энэ колхоз үнеэн бүриһөө жэл соогоо 1700 литр һү һааха уялга абанхай.

—Ойртожо байгаа ойн һайндэрэй хүндэлэлдэ уялгаяа үлүүлэн дүүргэхээр шиидэнхэйбди, — гэжэ колхозой МТФ-е даагша Жамбал Цыбенович Цыбенов найдамтайгаар мэдүүлнэ.

Колхозой түрүү һаалишад Цырма Цыбенова, Дыжит-Ханда Дондокова, Аграфена Содномова, Сыжип Гатапова болон бусад үнеэн бүриһөө 1300—1600 литр һү һаагаад байна.

Ц. Дандаров, манай корр.

БҮМБЭРСЭГ ДЭЛХЭЙЕ ТОЙРОН ДАБШАГША ХЭМЭЛ ОДОНОЙ ЯБАДАЛ ТУХАЙ

Бүмбэрсэг дэлхэйе тойрон дабшагша хэмэл одон, ракетэ-һомон октябриин 18-най үглөөгүүр дэлхэйе 198 дахин тойрожо, 8 миллион 600 мянган километр дабшаа. Ракетэ-һомон октябриин 18-най үглөөгүүр хэмэл одонһоо 19,7 минутаар түрүүлһэн байна. Энэнь 9 мянган километрээр түрүүлһэн болоно.

Үльгэр түүхэдэшье дуулдаагүй һонин

Би мүнөө 50 наһа хүрэжэ байнаб, теэд хүнэй хэһэн одо мүшэн бүмбэрсэг дэлхэйе тойрон огторгойгоор дабшаха юм гэжэ дуулаагүйб. Харин мүнөө иимэ одо мүшэнэй бүмбэрсэг дэлхэйе тойрон ябахань угаа һонирхолтой.

Энэ одые манай ороной эрдэмтэд ухаалан бүтээгээ гэжэ дуулахадаа ехэтэ баярлаһан байнаб. Тиигээд энэ одон тухайда үдэр бүри газетэһээ уншажа, хүнһөө һуража, радио шагнажа һонирходог байнаб.

Бүмбэрсэг дэлхэйе тойрон дабшаха хүсэтэ одые зохёон бүтээһэн манай эрдэмтэдтэ үшөө ехэ амжалта туйлажа, Эхэ ороноо суурхуулхыень хүсэнэб.

С. Цыденова, зооветинститудай вахтёр.

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

Арга боломжонуудаа хүсэдөөр хэрэглэхэ

Октябриин 11-нэй үдэр наранай тонгойд гэжэ байхада Кударын аймагай «Путь к коммунизму» колхозой клубай уншалгын таһаг соо хүнүүд ганса нэгээрээ сугларжа эхилбэ. Колхозой коммунистнууд парторганизациингаа жэл соо хэһэн хүдэлмэриин дүн согсолхын, партийна бюрогой шэнэ состав һунгахын тулада эндэ ерэһэн байгаа. Парторганизациин бүхы ажабайдалда угаа ехэ удхашанартай тоосоото-һунгуулиин суглаанда коммунистнууд эмхитэйгээр сугларха бэзэ гэжэ һанагдахаар байгаа. Теэд 5 часай орондо 6 час 15 минутада суглаан нээгдээ. Энэ ушар юун тухай гэршэлнэб гэхэдэ, эндэхи коммунистнуудай журам үшөөл һула байна.

Партийна организациин секретарь нүхэр Г. П. Жарников тоосоото элидхэл хэхэдээ партийно-эмхидхэлэй, политическэ хүдэлмэриин зарим тэды һайжарһан, хүдөө ажахые эрид ехээр хүгжөөхэ зорилгонуудые бэелүүлхэ хэрэгтэ колхознигуудые элсүүлэн эмхидхэхэ талаар парторганизациин горьтой оролдолго гаргаһан тухай хэлээ. Эдэ бүгэдэ колхозой ажахын хүгжэлтэдэ, Агуухэ Октябриин социалистическэ революциин 40 жэлэй ойн хүндэлэлдэ абаһан уялгануудаа колхознигуудай дүүргэхэ хэрэгтэ нилээд туһалһан байна.

«Путь к коммунизму» колхоз һү һаалгаар аймаг соогоо хоёрдохи һуури эзэлжэ ябана. 3650 центнер һү һааха уялгагай байһан аад, юһэн һарын турша соо 4147 центнер һаагаа. Октябриин 1-нэй мэдээгээр үнеэн бүриһөө 1675 килограмм һүн һаагдаа. Түрүү һаалишадынь бүри ехэ һү һааба. Нооһо абаха түсэб дүүргэгдээ. Хонин бүриһөө 3680 грамм нооһон хайшалагдаа. Мяха гүрэндэ тушааха түрүүшын гурбан кварталай түсэб дүүргэгдэһэн байна. Колхоз гүрэндэ таряа тушааха түсэбөө болзорһоонь урид дүүргэө. Үрэһэн хүсэд хаагдаба.

Түрүүшээр коммунистнууд эдэбхи багатай байгаа. Энэнь тоосоото элидхэлэй юрэнхыгөөр, хурса шүүмжэлэлгүйгөөр хэгдэһэнһээ болоһоншье байжа магад ха. Тоосоото элидхэлынь дутуутай байгаа гэжэ тэмдэглэхээр. Ушарынь партийна хүдэлмэридэ гүнзэгы шэнжэлэл хэгдээгүй, дутуунуудай шалтагаан элирүүлэгдээгүй. Тоосоото элидхэлынь бюро дээрэ зүбшэн хэлсэгдээгүй байшоо.

Байн байн коммунистнууд үгэ хэлэжэ ороходоо, партийна бюрогой, колхозой правлениин хүдэлмэриин горьтой дутуунуудые хурсаар шүүмжэлээ.

Хэрбээ партийна организациин бүри һайнаар хүдэлмэрилөөд, социалистическэ мүрысөө үргэнөөр эмхидхээд, түрүүшүүлэй дүй дүршэл дэлгэрүүлээд байгаа һаа, ажахымнай амжалта бүри ехэ байха һэн гэжэ үгэ хэлэгшэд тэмдэглээ. Энэ жэлэй 9 һарын турша соо колхоздо дунда зэргээр 1675 килограмм һүн һаагдаһан байгаа һаань, түрүү һаалишан Надежда Игумнова 2087 килограмм һү һаагаа. Бүхы һаалишадай бултадаа Игумнова шэнгеэр хүдэлөө һаань, колхознай хоёр дахин шахуу ехэ һү һааха байгаа бшуу. Шадамар бэрхэ һаалишадай түрүү дүй дүршэлые дэлгэрүүлжэ, һү бүри ехээр һааха арга боломжоёо хэрэглэхын түлөө партийна бюро, правлени үшөөл дутамагаар тэмсээ гэжэ шүүмжэлэгдэһэн байна.

—Манай эрхэ байдалда нугаһа, галуу олоор үсхэбэрилхэдэ тон таарамжатай. Уһа сөөрэмүүд бии. Теэд артельнай уһанай шубуу үсхэнэгүй. Галуу, нугаһа олоор үсхөөд байгаа һаа, олон центнер эрхим шанартай мяха нэмэжэ абаха аргатай байгаабди. Гэбэшье, энэ ехэ арга боломжоёо хэрэглэхэ тухай колхозой партийна организациин бюро, правлени хэмжээ абанагүй,— гэжэ коммунист нүхэр А. И. Жарников хэлээ.

Идеологическа, ниитэ-политическэ хүдэлмэриин ехэ дутуутай байһан тухай коммунистнууд нүхэд М. Ф. Лапин, И. Г. Макальский хэлэбэ. Мөөрөөчын һүнэй-товарна фермын малшадай дунда ойлгуулламжын хүдэлмэри тон һулаар табигданхай. Лекци, элидхэл хэгдэнэгүй. Бүхэли зунай үе соо оройдоол хоёр дахин кино харуулагдаа. Полканово тосхондо байдаг колхознигуудта газетэ, журнал хаһа саг соогоо абаашагданагүй. Тэндэ радио байхагүй. Мүн колхозой клуб, библиотекэ һулаар хүдэлмэрилнэ. Комплексно бригадануудай бригадирнууд А. И. Жарников, Г. А. Чекин колхознигуудайнгаа гэр байра һайжаруулха тухай хэмжээ абадаггүй байна.

Зарим коммунистнуудай, мүн колхознигуудай журам эбдэдэг тухайнь үгэ хэлэгшэд тэмдэглээ. Суглаандаа ерээгүй, ажалайнгаа үедэ архидаһан дээрэһээ зарим коммунистнууд зэмэшье абаһан байха юм. Һургуулиин завхоз коммунист Спиридонов тус парторганизацида ородог аад, хамагай һүүлдэ, һогтуугаар суглаандаа ерэһэн мүртөө, уданшьегүй үбдөөб гэһэн шалтаг бариад суглаанһаа гаража ошоһон байгаа.

Правлениин ажал-ябуулгын дутуунууд мүн лэ шүүмжэлэгдээ. Таряа хуряалгань унжагайржа байһаар, 200 гаран гектар овёс мүнөө хүрэтэр хадагдаагүй байна. Гэбэшье, октябриин 11-нэй үдэр гурбан комбайн таряа зөөхэ машинын үгы дээрэһээ миил зогсоо. Мүн малай үбэлжэлгэдэ бэлэдхэл удаарна. Энээн тухай коммунистнууд В. В. Жарников болон бусад шүүмжэлээ.

Коммунистнуудай шүүмжэлхы ажаглалтануудые хараадаа абан, партийна суглаан тодорхой шиидхэбэри баталан абаа. Партийно-эмхидхэлэй, политическэ хүдэлмэри эрид һайжаруулха, доторойнгоо арга боломжонуудые хүсэдөөр хэрэглэхэ хэмжээнүүд шиидхэбэри соонь тодорхойлогдоо.

Һүүлээрнь, партийна бюродо шэнэ хүнүүд, аймагай партийна конференцидэ ошохо делегадууд һунгагдаа.

Г. А. Чекин, Д. И. Игумнов гэгшэд парторганизациин этигэл найдабари харюулаагүй, эдэбхи багатай байһан дээрэһээ дахяад һунгагдаагүй. Тэдэнэй орондо эдэбхитэй коммунистнууд М. Ф. Лапин, И. Г. Макальский бюрогой гэшүүдээр һунгагдаа.

Г. Данзанов.

Түрүүшын занятинууд үнгэргэгдэбэ

Кяхтын ой модоной ажахын партийна организацида һаяхан һуралсалай түрүүшын заняти үнгэргэгдэбэ. Тус организациин политһургуулиие хүтэлбэрилэгшэ нүхэр Д. К. Стукач Агуухэ Октябриин социалистическэ революциин 40 жэлэй ойдо зорюулжа, КПСС-эй ЦК-гэй пропаганда болон агитациин таһагай, КПСС-эй ЦК-гэй дэргэдэхи марксизм-ленинизмын институдай гаргаһан тезисүүдэй нэгэдэхи бүлэгөөр заняти хээ.

Занятинь эмхитэй һайнаар үнгэрөө. Агуухэ Октябриин социалистическэ революциин илалта ба СССР-тэ пролетариадай диктатурын батажан мандалга тухай пропагандист һуралсагшадта тодорхойгоор хөөрэжэ үгэбэ.

Мүн Кяхтын гуталай фабрикада (пропагандистань нүхэр Жарников), пивын заводто (пропагандистань нүхэр Задорожный) партийна һуралсалай түрүүшын заняти эмхитэйгээр үнгэргэгдэбэ.

Д. Болхоев, манай корр.

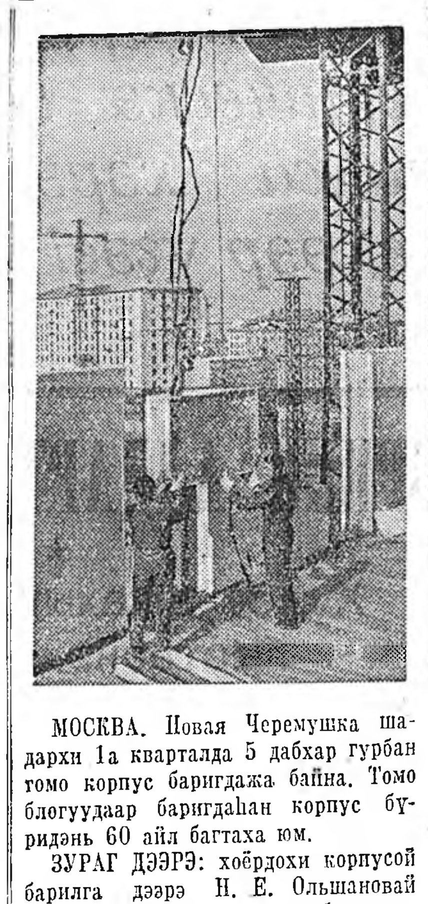

Брянска область. Щорстой сугтаа дайлалдаһан сэрэгшэд Унечскэ районой Найтоновичи тосхондо олоороо ажаһуудаг. Эдэнэр мүнөө үедэ Ворошиловай нэрэмжэтэ хүдөө ажахын артелиин гэшүүд болонхой.

Щорстой сугтаа дайлалдагшад үе үе болоод лэ сугларжа, Богунай полкын алдарта хэрэг тухай хөөрэлдэдэг байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: (Зүүн гарһаа) Богунай полкдо хабаадагшад Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой хүдөө ажахын артелиин гэшүүд Ф. Д. Зенькин, З. П. Семенков, Ф. Г. Митюра, Е. И. Смеловский, Г. И. Кондратенко, К. Ф. Семенков.

ТАСС-эй фотохронико.

МОСКВА. Новая Черемушка шадархи 1а кварталда 5 дабхар гурбан томо корпус баригдажа байна. Томо блогуудаар баригдаһан корпус бүридэнь 60 айл багтаха юм.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: хоёрдохи корпусой барилга дээрэ Н. Е. Ольшановай хүтэлбэрилдэг комплексно бригадын хабсаргагшад корпусой дүрбэдэхи дабхарта шлако-бетонно блогуудые хабсаргана. Энэ бригадынхид халаанайнгаа даалгабарие үдэр бүри 150—160 процент дүүргэнэ.

ТАСС-эй фотохронико.

Шэнэ клуб

Дээдэ-Курбын сомсоведэй Тэгдэ тосхондо шэнэ клуб баригдаба. Клубай барилга Хориин аймагай Курбын леспромхозой модошодой хүсөөр хэгдээ. Энээн соонь 200 хүнэй һууритай харалгын зал, библиотекэ, гардероб, биллиардын, мүн клубай самодеятельностиин кружогой хүдэлмэрилхэ таһаг бии. Мүнөө клубай хэрэгсэлнүүд булта абтанхай.

Һайндэрээ шэнэ клубтаа үнгэргэхын зорилгоор нютагай залуушуул модошодтой сугтаа ехэ ажал хэнэ. Тэрэшэлэн самодеятельностиин коллектив ноябриин 6-най үдэшэ концерт харуулхаар бэлэдхэлэй хүдэлмэри ябуулжа байна.

Энээнһээ гадна, клубай дэргэдэ спортын талмай бэлэдхэгдэнэ.

Г. Петухов.

Һайн шанартай хирпиисэ галдана

Закаменай аймагай Енгорбойн сомоной «Дружба» колхоздо гэрнүүд, малай байранууд олоор баригдана. Барилгада хэдэн мянган хирпиисэ хэрэгтэй болоно. Тиин колхозой гэшүүн Доржо Цыдемпилов барилгые хэрэгтэй хирпиисээр хүсэд хангажа шадана. Энэ нүхэр жэл соо арба мянга гаран һайн шанартай хирпиисэ галдажа гаргадаг юм.

Б. Шоенов.

ҮНЕЭН БҮРИҺӨӨ 4400 ЛИТР ҺҮ ҺААХАБ

Сэлэнгын аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой үүлтэртэ үнеэдэй фермын һаалишан Бургут Чултумовна Лубсановагай хөөрөөнһөө

Би 22 жэлдэ һаалишанаар хүдэлжэ байнаб. 1936 онһоо мүнөө хүрэтэр үүлтэртэ үнеэдэй фермын һаалишанаар ажалланаб. Энэ хугасаа соо һаалишанай мэргэжэлые һайса шудалжа, үнеэ харууһалха, һааха талаар дүршэлтэй болоо гээшэб. Жэлһээ жэлдэ һү һаалгаяа дээшэлүүлхын тула оролдолго гаргадагби. Хэрбээ 1954 оной 9 һарын туршада үнеэн бүриһөө 1589 литр һү һааһан байгаа һаа, 1956 оной энэл хугасаа соо 1887 литр һү һаагаа һэм. Мүн байгша оной 9 һарын туршада үнеэн бүриһөө 3865 литр һү һаагааб.

Фермэдэмнай бүхы дээрэнь хаража үзэхэдэ һү һаалга дээшэлжэ байдаг. Жэшээнь, байгша оной 9 һарын туршада үнеэн бүриһөө 2871,3 литр һүн һаагдаа гэхэ гү, али 1956 оной энэл үеынхитэй жэшээлхэдэ үнеэн бүриһөө 833,6 литр һүн ехээр һаагдаһан болоно. Тиигэжэ манай үүлтэртэ үнеэдэй фермэ аймаг дотороо һү һаалгаараа түрүүшын һуури эзэлнэ. Мал ажал хүгжөөхэ, малай ашаг шэмэ дээшэлүүлхэ талаар амжалта туйлаһанайнгаа түлөө фермэмнай гурбадахи жэлээ Хүдөө ажахын бүхэсоюзна выставкэдэ хабаадаба. Мүн бишье жэл бүри выставкэдэ ошоноб.

Яахадаа иимэ амжалта туйланабибди гэхэдэ, үнеэдээ һайнаар, зоотехническэ заабариин ёһоор харууһална, эдеэлүүлнэ гээшэбди.

Үнеэд, тугалнууднай типовой һайн байрануудта байлгагдадаг. Тэндэ ажал ехэтэй хүдэлмэри механизмын хүсөөр бүтээгдэдэг болонхой. Мүн ажалдаа түрүү арга хэрэглэдэг байнабди. Минии даалһан үнеэд бүлеэдхэгдэһэн уһаар уһалагдадаг юм.

Манай колхоздо һайн эдеэлсэтэй бэлшээриин газарай хомор дээрэһээ зундаа үнеэдые һайса эдеэлүүлхын зорилгоор тэжээлэй культурануудые элдэб болзорто таридаг байнабди. Һайнаар эмхидхэгдэһэн ногоон конвейер үнеэдые эдеэ хоолоор хүсэд хангадаг. Үбэлдөө бидэнэр шэмэтэ, бүдүүн ба концентрированнэ тэжээл ехээр бэлэдхэдэгбди. Жэшээлбэл, энэ жэлдэ үнеэн бүридэ 10 тонно шэмэтэ һайн силос бэлэдхээбди. Энэмнай нёдондоной-хитой жэшээлхэдэ 2 дахин ехэ болоно.

Үнеэдые зоотехническэ заабариин ёһоор эдеэлүүлээд, эрхим һайнаар харууһалаад лэ байхадаа жэлһээ жэлдэ һү һаалгаяа дээшэлүүлнэбди.

Үнеэдые үшөө тугал байхаһаань хойшо зүбөөр харууһалжа эхилхэдэ һайн байдаг. Би холимог симментальска үүлтэрэй тугалнуудые абажа, үнеэн болгодогби.

Үнеэдэйнгээ тугал байхаһаань хойшо абари зангынь һайса мэдэжэ абахын тула оролдодогби. Илангаяа үнеэдээ саг соонь ороондо оруулха гээшэ ехэ удхашанартай. Ямар үнеэнэйнгээ хэдыдэ ороондо ороһон тухайнь бэшээд байдагби. Хэрбээ ороондо оробошье, зарим үнеэнэй хээлитэй болоогүй һаань, дахин ороондо оруулдаг гээшэб.

Түрүүшынхеэ тугаллаха үнеэдые илангаяа һайнаар харууһалдаг байнаб. Тугаллахаһаань хоёр һара урид үнеэдээ һаахаа болидогби. Тиигээд 8—10 хоногой туршада шэргээнэб. Үбэлдөө шэмэтэ болон концентрированнэ тэжээл тугаллаха үнеэдтээ багаар үгэжэ эхилдэгби. Зундаа ногоон тэжээл мүн лэ багаар эдюулхэ хэрэгтэй. Үнеэдэй түрэхэ дүтэлөөд байхадань үдэр алгасаад лэ дэлэнгынь нидхэржэ, эльбэжэ байгаад һаадаг, хүхэнүүдэйнь ямар байһые ходо шалгажа байдагби.

Шэргэһэн үнеэдтэ түрүүшээр гансал бүдүүн тэжээл үгтэдэг юм. Тиигээд 5-дахи үдэрһөөнь эхилжэ, шэмэтэ тэжээл, концентрат нэмэжэ үгэдэг байнаб. Удаань 8—10-дахи үдэртэнь эдихэ ёһотой бүхы хоолынь үгэжэ эхилхэдэ болоно.

Үнеэдэй шэргээд ябаһан үедэ тус бүридэнь 4—5 килограмм үбһэ,

2—3 килограмм зелёнко, 10—12 килограмм кукурузын силос болон концентрат, минеральна тэжээл үгэдэгби.

Зундаа шэргэһэн үнеэдтэ сүүдхэдээ 40—50 килограмм ногоон тэжээл, 0,5—1,0 килограмм концентрированнэ тэжээл үгтэдэг.

Үнеэдэй эдеэлхэ рацион зоотехнигтэй сугтаа табидаг гээшэбди. Тиихэдээ үнеэнэй шэгнүүрые, наһые, тарган туранхайень хэды шэнээн һү гарадагыень хараада абадаг байнабди.

Үнеэдые хаһа саг соонь зүбөөр харууһалха гээшэ һү һаалгые дээшэлүүлхэ хэрэгтэ шухала удхатай байна. Үбэлдөө үнеэдээ үдэрэй 2 дахин сэбэрлэдэг, угаадаг, үдэртөө сэбэр агаарта ябахыень гаргадагби.

10 хоноод тугаллахаяа байхадань үнеэдтэ силос үгэхэеэ болиноб. Тугаллахынь урда тээ 4—5 үдэр концентрат, корнеплод үгэхэ хэрэггүй. Үнеэдээ гансал һайн шанартай үбһөөр эдеэлүүлжэ, тугаллаха газартань байлгадагби. Тиигээд үнеэнэй түрэхэ үедэ заал һаа байлсажа, түрэһэнэйнь һүүлээр хахад час болоод, нэгэ хүнэг бүлеэн уһа уулгахада һайн. Хэрбээ түрэһэн үнеэнэй өөдэргэн һайн байгаа һаань, 2-дохи үдэрһөөнь эхилжэ, уһандань 2 килограмм тухай гурил холижо уулгахада һайн. Тиигээд түрэһөөр 5 — 6 хоноод байхадань силос, турнепс, зелёнко, үбһэ, концентрат үгэжэ эхилхэдэ болоно.

Үнеэнэй түрөөд, час хахад болоод байхадань, угаа болгоомжотойгоор аятай зохидхоноор, дэлэнгыень муудхаангүй, түрүүшынхеэ һаадагби. Тиигээд саашадаа үнеэнэй һаалгаха бүхы үедэ үдэрэй гурба дахин дэлэнгыень нидхэрдэг, эльбэдэг байнаб. Тиихэдээ һаахынгаа урда тээ, һаажа байхадаа, һаажа дүүргээд дэлэнгынь эльбэхэ, нидхэрхэдэ таарамжатай шэнгэ агша. Дэлэнгыень эльбэхэ нидхэрхэдээ заабол түрүүн баруун 2 хүхыень, тиигээд удаалуулан зүүн хоёр хүхыень нидхэрдэг заншалтайб.

Гадна ямар үнеэгээ хэдыдэ һаахаяа мэдэхэ хэрэгтэй. Үнеэдни хэдыдэ һаалгахаяа һайса мэдэдэг болонхой. Би эгээ һүтэй үнеэдээ түрүүшээр һаагаад, удаалуулан бусад үнеэдээ һаажа дүүргэдэг заншалтайб. Заримдаа алдуугаар һүүлдэ һааха үнеэдээ түрүүн һаажархихада тэдэ ехэ дурагүй, һүеэ табисагүй байдаг юм.

Һү ехэтэй үнеэдтэ тус бүридэнь эдеэ хоолой тусхай рацион зохёохо гээшэ һү һаалгые дээшэлүүлхэ хэрэгтэ ехэ удхашанартай. Жэшээнь, Сэсэг гэжэ үнеэнэй рацион тухай хэлэлтэй. Энэ үнеэн түрэһөөр 10-дахи үдэртөө 3,9 процент тоһолигтой 27 литр һү үгөө юм. Тиихэдэнь 11-дэхи үдэртэнь тэрэ үнеэндэ тусхай рацион табигдажа, 5 килограмм үбһэ, 4 килограмм зелёнко, 1 килограмм һагшадаһа, 2 килограмм жмых, 18 килограмм турнепс, 100 грамм дабһа үгэһэн байнабди. Саашадаа һүтэй болоходонь рационыень хубилгажа байгаабди.

Тиигээд үнеэдээ ногоон тэжээлдэ аалихан дадхаажа оруулаад, саашадань гол түлэб тэрээгээр хооллуулдаг болонхойбди. Үнеэдэй рациондо шэнэ юумэ дадхаажа оруулхада һайн. 10—15 хоноод лэ үнеэдэй рацион һэлгүүлжэ, хубилгажа байхада үнеэд эдеэ хоолдо дуратай, һүшье ехээр үгэдэг болоно.

Олон жэлэй туршада ябажа олоһон дүршэлөө нүхэд һаалишадта дамжуулан үгэхые оролдодогби. Һү һаалгын жэшээтэ мастернууд Долгоржап Цырендоржиева, Пыжит Жалсанова, Зоя Данзанова, Буданай Буянтуева гэгшэдтэ дүй дүршэлөө дамжуулан үгэһэн, ажал хүдэлмэридэнь туһаламжа үзүүлһэншье байхаб.

Ажахын энэ жэлэй эхиндэ Сталинай нэрэмжэтэ колхозой үүлтэртэ үнеэдэй һаалишан нүхэр Д. Дылыковатай социалистическэ договор хэжэ, үнеэн бүриһөө 3300 литр һү һааха уялга абаа һэм. Энэ уялгаяа мүнөө дүүргэнхэйб. Агуухэ Октябриин алдарта ойе эрхимээр угтахын зорилгоор үнеэн бүриһөө 4400 литр һү һааха гэһэн дээшэлүүлэгдэһэн уялга абааб. Тэрээнэ бэелүүлхэм лабтай.

В. Бадашкеев бэшэжэ абаба.

Ерээдүйн айхабтар томо промышленна бассейн

Агуухэ Октябриин социалистическэ революциин 40-хи жэлдэ болоһон олон шухала ушарнуудай дунда һаяхан Кустанайһаа ерэһэн хоёр мэдээсэл ехэ һонирхолтой юм.

Соколовско-Сарбайска комбинадай баригдажа байһан газарта ехэ хүсэтэй тэһэрэлгэ болоһон байна. Экскаваторай малтаһан айхабтар ехэ нүхэнэй оёорто рудагай тэһэлэгдэхэдэ, түрүүшын 30 мянган тонно магнитна түмэрэй холидоһон гаража ерээ. Кустанайһаа руда тээһэн түрүүшын эшелон Челябинскын металлургическа завод ябуулагдажа, тэрэ рудаһаа һайн шанартай шэрэм шудхагдажа эхилээ.

Тобол мүрэнэй эрье дээрэ тус комбинадай дэргэдэ түргэнөөр баригдаһан томо тосхон Казахска ССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указаар Рудна гэжэ нэрэтэй город болгогдоо. Шэнэ бассейнын анха түрүүшын промышленна центр болохо тус город үдэр бүри ургэдэжэ, мүнөө ниитэ дээрээ 60 мянга гаран квадратна метр талмайтай олон шэнэ гэр байрануудтай болонхой юм.

Иигэжэ Кустанайн үргэн ехэ шэнэ газарнуудые ашаглажа, үндэр баян ургаса абаһанай удаа, тэрэнэй газар дорохи айхабтар ехэ баялигууд ашаглагдажа, энэ баян хизаар индустриализацилагдажа эхилхэнь.

Энэ ехэ баян хизаарта бии болохоо байгаа айхабтар томо бассейн тухай СССР-эй хара металлургиин түрүүнхи министерствын «Главрудын» ахалагша инженер М. Покровский иигэжэ бэшэһэн юм: «Кустанайска бассейнэй түмэрэй рудагай баялигынь 10 гаран миллиард тонно болоно. Кустанайн түмэрэй рудагай бассейн өөрынгөө запасаар Союз соо эгээн томо ба Криворожско бассейнһээ таба дахин ехэ байна».

Һүүлэй зуун жэл соо манай орон дотор 996 миллион тонно руда малтагдаһан байгаа. Энэнь Кустбасста бии байһан рудагай арбанай оройдоо нэгэ хубиһаа бага болоно. Зүгөөр эндэ гансахан рудаһаа гадна, мүн түлишын айхабтар ехэ ресурс бии юм. «Кустанайн энергетическэ нүүрһэнэй запаснь хизааргүй ехэ, 49—50 миллиард тонно болохоор тоологдоһон байна»—гэжэ Ленинскэ шангай лауреат, мэдээжэ геолог С. Батищев-Тарасов бэшэнэ.

Тэрэшэлэн Кустанайда боксит, асбест, үнгэтэ металлнууд олдоһон байна. Эндэ металлурги хүгжөөхын тулада хэрэгтэй хамаг бүхы шухала юумэн—известняк, марганец, галда шатасагүй шабар, цементын, шэлэй заводуудта хэрэглэгдэхэ түүхэй эд болон бусад материал элбэг бии.

Кустанайска областьдохи иимэ олон зүйлэй шухаг малтамалнуудые комплексноор, үлэмжэ ашагтайгаар хэрэглэхэ шухала болоһон байна. 1957 оной майн һүүлдэ Кустанайда болоһон СССР-эй Наукануудай Академиин, Казахска ССР-эй Наукануудай Академиин нэгэдэмэл научна сесси дээрэ энэ асуудалые зүбшэн хэлсээ.

Геологууд болон арадай ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй эдэбхитэй хабаадалсалгатайгаар болоһон энэ нэгэдэмэл научна сесси дээрэ ехэ зүбшэлдөөн болож, Кустанайска областиие ерээдүйн хоёр-гурбан табанжэлнүүдтэ индустриализацилха асуудал шиидхэгдээ һэн.

Промышленность болон барилга хүтэлбэрилгын шэнэдхэн табигдаһанай ашаар Кустанайска экономическа административна район бүхы талаараа түргөөр хүгжөөгдэхэ байна. Шэнэ руднигууд болон нүүрһэнэй уурхайнуудые, шанаржуулгын комбинадууд, теплоэлектростанцинуудые, металлургическа, мүн бусад заводуудые, шэнэ городууд болон хүдэлмэришэнэй тосхонуудые бариха асуудалые Кустанайска совнархоз гансаараа шиидхэхэ эрхэтэй болоо. Энэ совнархоз мүнөө үедэ барилга хэхэ, үйлэдбэриин хүсэтэ база байгуулха, барилгын материалнуудай ехэ промышленность байгуулха тухай асуудалнуудые шиидхэнэ. Мүнөө ехэхэн барилга хэгдэжэ байна, саашадаа энэнь үшөө ехэ болохо юм.

Энээнэй ашаар Кустанайска бассейниие ашаглаха ябадал тон түргэнөөр бэелүүлэгдэхэ байна. Рудна гэжэ городой хүдэлмэришэд энэ жэлдэ 265 мянган тонно түмэрэй руда малтаха уялга абаа. Уридшалан бодомжолон тоолоһоной ёһоор, ерэхэ долоодохи табанжэл соо областиин руднигууд ба уурхайнууд жэл бүхэндэ хэдэн арбаад миллион тонно руда болон нүүрһэ үгэхэ юм.

Кустанайска баялигуудые ашаглаха тушаа асуудалнуудые шэнжэлжэ үзэхэ зуураа наукын олон ондоо һалбаринуудай эрдэмтэд хоорондоо нягта холбоотойгоор хүдэлмэрилжэ, промышленностиин хүгжэлтын замуудые тодорхойгоор хараалхаһаа гадна, мүн эндэ ерэһэн ажалшадай байра байдал, ажал хүдэлмэриин болон амаралтын эрхим һайн арга нүхэсэл байгуулха тушаа ехэ анхарал табиһан байна. Тус тус мэргэжэлтэй бүлэг олон предприятинуудые, тэдэниие тойруулаад 15 шэнэ городуудые бариха тухай асуудал нэгэдэмэл научна сесси дээрэ тодорхойгоор хэлсэгдээ. Жэшээнь, горнягууд болон металлургнуудай городуудай проект зохёожо эхилээ. Лисаковка гэжэ тосхонһоо хойшо олон предприятинууд хойто жэлһээ баригдажа эхилхэ юм. Эдэнь өөһэдынгөө хүсэ шадалаар мүнөө байһан Соколовско-Сарбайска шанаржуулгын комбинадые хоёр дахин үлүүлхэ байна. Эндэ Кустанайска металлургическа завод баригдахаар хараалагдана. Тус завод үнэгүй хүнгэн металл хэжэ гаргахаһаа гадна, фосфортой томасшлакиие ехээр гаргаха юм. Юуб гэхэдэ азотоор баян Кустанайска хара газарта фосфор ехээр дутагдадаг байна. Хүдөө ажахын бүхы һалбаринуудые саашадань хүгжөөхэ, тэрэнэй ашаг шэмые дээшэлүүлхэ, Кустанайска тала газарнуудые шэнэдхэн хубилгаха тушаа хэгдэхэ ехэ хүдэлмэридэ мүн лэ тусгаар анхарал хандуулагдана.

Нэгэдэмэл научна сесси дээрэ хаража үзэгдэһэн асуудалнуудай дунда мүн Кустанайска промышленна центрнүүдые өөһэд хоорондонь, хүршэ экономическа районуудтай холбохо түмэр ба шоссей харгынуудые бариха тусхай асуудалнууд булта талаһаа зүбшэн хэлсэгдэһэн байна. Тэрэшэлэн үргэн хэрэглэлэй зүйлнүүдые, гэрэй хэрэгсэлнүүдые хэжэ гаргаха нютагай промышленностиие, мүн хүдөө ажахын продукци буйлуулха үйлэдбэриие хүгжөөхэ түсэб хараалагдаа.

Кустанайдахи олон зүйлэй айхабтар ехэ баялигуудые ашаглаха ябадал бүри түргэнөөр бэелүүлэгдэхэ юм.

В. Куприн.

АГУУЕХЭ ОКТЯБРИИН 40 ЖЭЛЭЙ ОЙН ХYНДЭЛЭЛДЭ

КУРУМКАНАЙХИДАЙ АЖАЛАЙ БЭЛЭГYYД

★

ОРОЛДОЛГЫН АША YРЭ

Манай колхозой haалишад мүнөө үнеэн бүриhөө 1100 литр hү …ха социалистическэ уялга аба… байгаа. Энэмнай урда жэлнүү…hээ 250—300 литрээр ехэ бо…но.

…нэ уялгаяа дүүргэхын түлөө кол…ой haалишад жэлэй эхинhээ хой…шангаар тэмсэжэ ороо hэн. Тэ…лээр хоморшог колхоздо нюта…үүлтэрэй үнеэдhээ hү ехээр haа…нь тиимэшье бэлэн бэшэ юм. Тии…эшье, абаhан уялгаяа болзорhоо …ара урид— ноябриин 7-ной hайн…э болотор дүүргэхэ гэжэ шиидээд, …абтар ехэ оролдолго гаргажа …айхайбди.

…нэ шэнэ уялгамнай мүнөө ам…алтатайгаар дүүргэгдэжэ байна. …олхозой олонхи haалишад абаhан …гаяа дүүргээ. Би өөрөө …hарын туршада үнеэн бүри… 1480 литр hү haажа, уял…аа гадуур 3 тонно хахад hү кол…доо тушаагааб. Октябриин со…иалистическэ революциин 40-дэхи …hайндэр болотор үшөө хэдэн …но hү haажа, колхоздоо тушаа… шиидээб. Энэ минии бэлэг бо…ло.

…эрээнhээ гадна, мүнөө жэлэй …ажэлгэдэ мүн лэ hайнаар бэл…э байнабди. Бардам хүрэхэ тэ…лээр, hайн байраар үнеэдээ хан…а гээшэ haалишадай шухалын …ала зорилго болоно. Манай haа…лад түсэбөө үлүүлэн дүүргэжэ, …арта hайндэрые бүришье ехэ бэ…лэйгээр угтаха байха.

Дашима Ламатханова,
Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой haалишан.

Ажалшад тушаа агууехэ анхарал

…рдань Курумкан нютагта эмнэл…нэгэншье газар үгы байhан юм. …эхи ажалшад үбдэхэ зобоходоо …а, бөөнэртэ хандажа, аргалуу…гээшэбди гээд үбшэеэ улам hү…рээдэг, үхэдэг байгаа.

…үнөө ямар ехэ хубилалта болоо …эб! Аймаг доторнай 6 больни…8 фельдшерскэ пункт, санато…арайлалгын гэр, колхозууд хоо…дын амаралтын гэр, хүүгэдэй сад …он яслинууд нээгдэнхэй. Эмнэл…дэ эмхи зургаануудта арба га… врач, 50 гаран фельдшер болон …шернүүд хүдэлдэг.

…анай холын багахан аймаг соо …уудаг хүн зоной элүүрые са… хэрэгтэ жэл бүри хоёр мил… түхэриг мүнгэн гарга…гдана. Жэлhээ жэлдэ амбула…, больницын байшангууд шэ… баригдана.

…рэшэлэн нютагай зоной дунда…жэл бүри хэдэн врачууд, фельд… болон акушернүүд hургуули …гэжэ, нютагтаа ажаллахаар ….

…дэ элүүрые хамгаалгын хүдэл…лэгшэд аймагайнгаа ажалша…элүүр энхэ байдалые бүри hай… сахижа, хүн зоноо ута наhа…бээр бүри hайн болгохын тү…шармайн оролдонобди.

С. Тычина, БМАССР-эй габьяата врач.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Калининай нэрэмжэтэ колхозой эрхим haалишан Мандари Балданова.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: БМАССР-эй габьяата багша Аюрзана Будаин

ТОО, БАРИМТАНУУД

✦ Курумканай аймагай колхозууд 1957 ондо үхэр үсхэбэрилхэ түсэбөө 104,7 процент, хони—100,2 процент, гахай—206 процент дүүргээ.

✦Энэ жэлэй 9 hарын туршада Курумканай колхозууд 35707 центнер hү haажа, Агуухэ Октябриин хүндэлэлдэ абаhан уялгаяа дүүргэбэ.

Энэ жэлэй 9 hара соо hү haалгаяа нёдондонойхиhоо 1,4 дахин ехэ болгоо.

✦ 1957 ондо аймаг дотор 2076 центнер ноохон абтаа, ондоогоор хэлэбэл, 1953 онойхиhоо 1306 центнерээр дээшэ ноохон абтаа. Аймагай колхозууд 1953 ондо хонин бүриhөө 1,7 килограмм ноохо хайшалжа, эдлүүриин газарай 100 гектар бүридэ 70 килограмм ноохо абаhан байгаа hаа, энэ жэлдэ хонин бүриhөө 3 килограмм ноохо хайшалжа, эдлүүриин газарай 100 гектар бүридэ 192,4 киграмм ноохо абажа, гансал ноохо тушаалгаhаа 7 миллион үлүүтэй түхэригэй олзо оруулhан байна.

★ ★

Байдалнай баян, дэлгэр болоо

Мүнөө манай колхоз олон hалбаритай, томо ажахы болонхой. Аргадын, Харамодоной, Хүнтэйн үргэн уужам талануудаар 22 мянган гектар тарянай, сабшалангай, бэлшээриин газартайбди. Тэндэмнай олон түрэлэй мал hүрэг hүрэгөөрөө илгагдаад, hайн бэлшээритэй хада уулын хормой, гол нуурнуудай эрье зубшажа байрладаг юм.

Артелиин эхэнхи олзонь мал ажалhаа абтадаг. Тиимэhээ малайнгаа тоо толгойе олошоруулха, ашаг шэмыень бүри ехэ болгохо зорилгоор ехэ хүдэлмэри хэгдэнэ. 1957 ондо малайнгаа тооe олошоруулха түсэбөө бүхы дээрэнь үлүүлэн дүүргээд, мүнөө 2424 толгой үхэртэй, 20117 хонитой, 590 адуу моритой, 380 гахайтай болообди. Мүн халтар хара үнэгэнэй, шубуунай фермэнүүд бии.

Мал ажалhаа (илангаяа хонинhоо) бага гаргашатайгаар ехэ олзо абтана. Тиимын тула энэ ажалдаа онсо анхарал хандуулнабди. 1960 ондо манай колхоз 34 мянган толгой нарин ба нарибтар ноохотой хонитой болохо байна.

Хэрбээ 3—4 жэлэй саана үнеэн бүриhөө дунда жэшээгээр 400—450 литр hү haадаг, хонин бүриhөө 1,5—2 килограмм ноохо хайшалдаг байбал, мүнөө hү haалгаяа, ноохо абалгаяа 2—2,5 дахин ехэ болгообди.

Агуухэ Октябриин 40-дэхи ойн хүндэлэлдэ манай колхознигууд ехэ ехэ уялгануудые абаад, тэдэнээ амжалтатайгаар дүүргэжэ байнхай. Һаалишаднай үнгэрhэн 9 hара соо үнеэн бүриhөө 985 литр hү haажа, уялгаяа 104 процент дүүргэбэ. 1956 онойхитой жэшэбэл, үнеэн бүриhөө 400 шахуу литр hү ехые haагаа. Һайнаар ажалладаг хүнүүд haалишадай дунда жэл бүри улам олошорно. Жэшээлхэдэ, haалишад Дарима Очирова, Мандари Балданова, Вера Балданова болон бусад мүнөө үнеэн бүриhөө 1600—1800 литр hү haагаад байна.

Мүн хонишоднай ехэ амжалта туйлаа. Хонин бүриhөө 2720 грамм ноохо хайшалха даабаритай аад, тэрэнээ үлүүлэн дүүргэжэ, хонин бүриhөө 3100 грамм ноохо хайшалаа. Тиигэжэ түсэбhөө гадуур 5900 килограмм ноохон хайшалагдаа. Мүнөө жэл эдлүүриин газарай 100 гектар бүридэ 231 килограмм ноохон абтажа, 2 миллион шахуу түхэриг олзо оруулагдаа.

Колхозой ниитын ажахын хүгжэхэтэй хамта колхознигуудай байдал улам hайжарна. Хэрбээ 1956 ондо 2809000 түхэриг доход абажа, ажалта үдэртөө 6 түхэриг 22 мүнгэ хубааhан hаа, мүнөө жэл 8—9 түхэриг хубаахаар хараалнабди. Колхозой ажахын олзын ургахатай хамта колхознигуудай байдал бүри баян дэлгэр болоно. Тэдэнэр өөhэдтөө шэнэ гэрнүүдые баридаг, гоё hайханаар хубсалдаг, hайн ажаhуудаг болонхой.

Мүн колхознигуудай үдэр бүри ургажа байгаа соёл болбосоролой эрилтые хангаха, гэгээрэлэй хүдэлмэри улам hайжаруулха талаар ехэ юумэн хэгдэнэ. Жэл бүри колхозой центртэ, бригада болон фермэнүүдтэ байрын гэрнүүд олоор баригдана. Мүнөө зуун 400 hууритай шэнэ клуб баригдаа. Колхозоймнай дэргэдэ дунда hургуули, больница, библиотекэ, радиоузел, кино, хэдэн магазин ба бусад эмхи зургаанууд нээгдэнхэй. Тиигэжэ Совет засагай ашаар Харамодоной ажалшад хангагдамал, болбосоронги байдалтай болоо юм.

П. Будаев, Калининай нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ.

Колхозууд хоорондын ГЭС

Аймагай центрhээ хойшоо, Курумкан гэжэ горхон дээрэ, 570 киловатт хүсэтэй колхозууд хоорондын ГЭС баригдажа байна.

ГЭС-эй үгэhэн зайн гал аймагай колхозуудай холын бригада, гүүртэ, отаранууд дээгүүр яларха. Тиин, тэндэхи ажал хүдэлмэри механизацилагдажа, бүтээсэнь эрид дээшэлхэ, колхознигуудай культурна эрилтэ бүри hайнаар хангагдаха болоно.

Агуухэ Октябриин 40-дэхи ойн hайндэрэй дүтэлхэ бүри манай барилгашад улам эршэтэйгээр ажаллана. Тэдэнэр гурбадахи кварталайнгаа түсэбые сентябриин 20-до дүүргээд, уhанай хаалта, ГЭС-эй байшан, уhанай хобоо барижа дүүргэхэ болоо. Мүн 100 километрын зайда зайн галай 4 шэжэм лини татагдаа.

Барилгашадай дундаhаа И. Новолодскиин, Е. Дмитриевэй, А. Бельковой хүтэлбэрилдэг бригадынхид ажалайнгаа бүтээсые үдэр бүри дээшэлүүлжэ, бусадта үльгэр жэшээ харуулна. Тэрэшэлэн механизаторнуудай бригадынхид —Г. Макиров, И. Меравин, В. Бегмяков, С. Никоноров, А. Толстихин болон бусад—үндэр бүтээсэтэйгээр ажаллана.

Агуухэ Октябриин хүндэлэлдэ абаhан уялгаяа манай барилгашад амжалтатайгаар дүүргэжэ, hайндэр болотор Ильичын лампануудые аймаг соогоо хаа хаанагүй яларуулхаар зоригжонхой.

В. Земерев, СМУ-гэй начальник.

★

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой ОТФ-е даагша Гарма Раднаев.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Калининай нэрэмжэтэ колхозой түрүү haалишан Дарима Очирова.

ТОО, БАРИМТАНУУД

✦ Революциин урда тээ Курумканай аймагай оршон соо нэгэшье hургуули, эмнэлгын газар үгы байhан аад, мүнөө хоёр дунда, 4 долоон жэлэй, 6 эхин шатын hургуули нээгдэнхэй, хамтадаа 2270 үхибүүдые hургадаг. 1957 он дотор арадай гэгээрэлэй хэрэглэмжэдэ 3,3 миллион түхэриг hомологдоhон байна.

✦ Мүнөө аймаг доторынь 6 больница, фельдшерскэ-акушерскэ 8 пункт, хүүгэдэй яслинууд болон садууд бии. Аймагай ажалшадай элүүрые сахихын тулада энэ жэлдэ 2 миллион үлүүтэй түхэриг гүрэнэй мүнгэн гаргашалагдахань.

✦ Һүүлэй хоёрхон жэл соо Курумканай аймагта 4 клуб, 16 культбаза шэнээр баригдаа.

✦ 1953 онойхитой сасуулбал, Курумканай аймагай колхозуудай мүнгэн олзонь 1956 ондо 2 дахин ехэ болоhон байна.

★

ЭРДЭМ БЭЛИГ ДЭЛГЭРНЭ

Курумканай аймагай ажалшад Коммунистическэ партиин хүтэлбэреэр ябажа, агуухэ Эхэ оронойнгоо ахадүү арад зонтой хамта ниитынгээ ажахы болон соёл культурые түргэнөөр хүгжөөжэ байна.

Революциин урда тээ манай аймаг дотор нэгэшье hургуули байгаагүй юм. Харин Агуухэ Октябрь эрхэ сүлөө мандуулаад, арад зомнай жаргажа hууха, үхибүүдээ эрдэм соёлдо hургаха аргатай болоо.

Мүнөө аймаг доторнай 2 дунда, 4 долоон жэлэй, 6 эхин hургуули хүдэлнэ. Тэндэ 2270 үхибүүд hурадаг. Тэдэнэй hуралсалай-хүмүүжүүлгынь хүдэлмэридэ жэл бүри 3 миллион үлүүтэй түхэриг гүрэнэй мүнгэн гаргашалагдана. КПСС-эй XX съездын тогтоолые бэелүүлэн, мүнөө бүхы үхибүүдые уялгата ёhоор дунда hургуулитай болгохо бэлэдхэлэй хүдэлмэри ябуулагдажа байна.

Һургуулинуудаай бэлэдхэл hайнтай багшанараар хангагдаад, энэ жэлдэ аймаг дотор 156 багша хүдэлжэ байнхай.

Жэл бүри 60—70 хүн дунда hургуули дүүргэжэ, дээдэ hургуулинуудта ородог, колхозуудта хүдэлхэеэ үлэдэг байха юм. Үнгэрhэн 40 жэлэй туршада нютагаймнай хүбүүд, басагад олон мэргэжэл олоод, арадай ажахын болон соёл культурын hалбаринуудта хүдэлнэ. Мүнөө аймагай хүдөө ажахы болон промышленностьда Социалистическэ Ажалай 9 Герой хүдэлдэг. Мүн партийна, советскэ организацинуудай хүтэлбэрилэгшэдшье манай hургуули дүүргэгшэдэй дундаhаа олон гараа.

З. Сажинов, Курумканай дунда hургуулиин багша.

Хонин ажал—колхозоймнай гол баялиг

Манай колхозой хонишод Агуухэ Октябриин алдарта ойе ажалай hайн амжалтатайгаар угтахаяа байна. Мүнөө жэл хонин бүриhөө 3400 грамм гү, али хамта 573 центнер ноохо хайшалжа, 2 миллион 400 мянга шахуу түхэриг олзо оруулагдаа. Тиин эдлүүриин газарай 100 гектар бүридэ колхознай 264,6 килограмм ноохо абаба. Түрүү хонишод хонин бүриhөө 5—6 килограмм ноохо хайшалаа.

Минии даадаг отарада 800 гаран эрье бии. Үбэлдөө тэдэниие 3 хүн харууhалаабди. Эдеэлүүлгэ, харууhыень hайнаар эмхидхэhэн дээрэhээмнай нэгэшье хонин гарзада ороогүй, тобир тарганаар ондо орожо, эрье бүриhөө 5800 грамм нарибтар ноохон хайшалагдаа. Бүхы дээрээ 30 центнер ноохо хайшалха түсэбтэй аад, 49 центнер хайшалжа, даабаряа 159 процент дүүргээбди.

Үбэлдөө үнэн сэхээр, эсэшэ сусашагүйгөөр хүдэлмэрилhэнэй ашаар колхозоймнай ажахы нилээд бэхижээ. Энээнтэй хамта маанадай байдал улам hайжарна. Мүнөө жэл ганса манай отарынхид 7170 түхэриг нэмэлтэ түлэбэри абаа.

Юмжирма Дондупова,
Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой ахалагша хонишон.

…АБАҺАН УЯЛГАНУУДАА ЗААТАГYЙ ДYYРГЭХЭБДИ

★

Ж. ГАРМАЕВ, партиин Курумканай айкомой секретарь.

★ ★

…аймагаймнай ажалшад Агуухэ …ябриин 40-дэхи ойн хүндэлэл…элгэрhэн социалистическэ мү…эндэ оролсоод, шэнэ уялгануу… абаhан юм. Жэшээнь, мүнөө … аймагай колхозууд үнеэн бү…hөө 1100 литр hү haажа, хонин…hөө 2,6 килограмм ноохо хай…жа, хамта 38400 центнер hү, … центнер ноохо, 12900 центнер … абахаар хараалhан байна. …рэшэлэн 1957 оной эсэстэ … хонитой (тэрэнэй тоодо 38 …ган эхэ хонин), 9700 эбэртэ бо…малтай (тэрэнэй тоодо 3500 …), 1000 гахайтай (тэрэнэй тоо…260 эхэ гахай) байхаар хараа…ланхай.

…нгэрhэн 9 hарын туршада ай…ай ажалшад партийна органи…нуудай хүтэлбэреэр ехэхэн хү…мэри хэжэ, абаhан уялгаяа …ргэхэ хэрэгтэ бага бэшэ амжал…туйлаа.

…ктябриин 10-нэй мэдээгээр, ай…ай колхозууд хамта 35707 цент… hү haажа, уялгаяа 104 процент …ргэбэ. Үнеэн бүхэнhөө 954 литр …haагдажа, нёдондоной энэ үеын…ээ нилээд ехээр дээшэлээ. Тии…, Калининай нэрэмжэтэ колхоз …haалгаар уялгаяа 102 процент …ргээ. Мүн «Коммунизм» колхо…зэй үнеэн бүриhөө 1200 литр …жа, абаhан уялгаяа дүүргэхэ …лоо.

…иалистическэ мүрысөөндэ тү…эээ ябаhан Калининай нэрэм…э колхозой haалишад Мандари Балданова, Вера Балданова, Надмит Хобракова, Сталинай нэрэмжэтэ колхозой haалишад Дэнсэн Раднаева, Галина Гамбулова, Карл-Марксын нэрэмжэтэ колхозой haалишад Дашима Ламатханова, Санжидма Баянаева болон бусад hү haалгаяа нёдондо жэлэйхиhээ 2—2,5 дахин нэмээгээ.

Мүнөө аймагай haалишадай үнеэн бүриhөө 1100 литр, дүн хамта 38400 центнер hү haаха гэhэн уялгаяа Агуухэ Октябриин 40-дэхи ойн hайндэр хүрэтэр гүйсэд дүүргээд, жэлэй эсэс болотор тэрэнээ нилээд дээшэлүүлхэ байhаниинь лабтай.

Мүн аймагаймнай хонишод Агуухэ Октябряа ажалай эрхим бэлэгтэйгээр угтахань. Эдэнэр 2100 центнер ноохо хайшалжа, нёдондо жэлэйхиhээ 712 центнерээр дээшэлүүлээ. Хонин бүхэнhөө 3 килограмм ноохон хайшалагдажа, эдлүүриин газарай 100 гектар бүридэ 192,4 килограмм ноохон абтаа. Илангаяа Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз ноохо хайшалалгаар аймаг соогоо hайн дүн туйлаа: хамтадаа 573 центнер ноохон хайшалагдаа. Тэрэнэй 505 центнерынь гү, али 88 процентнь имагтал нарин ба нарибтар ноохон юм. Тус колхоз мүнөө жэл хонин бүриhөө 3,4 кг. ноохо хайшалжа, эдлүүриингээ газарай 100 гектар бүхэндэ 254,6 килограмм ноохо абаа. Эндэхи түрүү хонишод Мидагма Иванова, Дулма Николаева болон бусад хонин бүриhөө 5—6 килограмм ноохо хайшалба.

Тэрэшэлэн Калининай, Сталинай нэрэмжэтэ колхозуудай хонишод ехэ амжалта туйланхай: хонин бүриhөө 3075—3148 грамм ноохо хайшалаа.

Мүнөө жэл аймагай колхозууд гүрэндэ тушааха, худалдаха малаа шахажа таргалуулна. Колхозуудай гүрэндэ тушааhан малай шэгнүүр урда жэлэйхиhээ hураггүй дээшээ болонхой. Жэлэй эхинhээ хойшо 5180 центнер мяхан абтаа. Мүнөө гүрэндэ тушаагдаха ба худалдагдаха 1300 толгой үхэр, 2500 хонин, 1600 гахай шахагдажа, бэлшээн таргалуулагдажа байна. Тиин, мяха абаха уялгаяа мүн лэ амжалтатайгаар дүүргэхэ арга боломжотойбди.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Халюу булгаар элбэг хангил үндэр уулаhаа шуурян хүүен буудаг түргэн урасхаалта Курумкан гол дээрэ Курумкан тосхонhоо хойшо арбаад модоной газарта баригдажа байhан колхоз хоорондын Курумканска ГЭС-эй барилга харуулагдаба. **В. Земеревэй фото.**

Малайнгаа ашаг шэмые дээшэлүүлhэнэй, тоо толгойень олошоруулhанай ашаар аймагай колхозууд гүрэнтээ болзорhоо урид тоосоод, түсэбhөө гадуур hү, ноохо ехээр тушааха аргатай болоо.

Мүнөө жэл hү тушааха ба худалдаха түсэбөө июлиин 1-дэ дүүргээбди. Түсэбhөө гадуур 11000 центнер hү гүрэндөө худалдаха гэhэн социалистическэ уялгамнай заатагүй дүүргэгдэхэ.

Тэрэшэлэн 400 шахуу центнер hайн шанартай ноохон түсэбhөө гадуур гүрэндэ тушаагдаа.

Агуухэ Октябриин 40-дэхи ойн hайндэртэ бэлэдхэн, аймаг доторнай культурна ба соёл болбосоролой ехэ хүдэлмэри ябуулагдажа байна. Энэ жэлдэ колхозуудай фермэ, бригадануудта хүнэй байха 35 гэр, 5 улаан булан ба культбаза, 8 бани баригдаа. Мүнөө аймагай, колхозойшье центрнүүдтэ, машинно-тракторна станциин дэргэдэ колхознигуудай, механизаторнуудай, албахаагшадай байха гэрнүүд олоор баригдажа байна. Центрнүүднай болбосон түхэлтэй боложо байнхай.

Мүн ажалшадайнгаа үдэр бүри дээшэлжэ байhан культурна эрилтые хангаха хүдэлмэри үргэнөөр ябуулагдана. Түргэн урасхалта Гаарга голой эрьедэ колхозууд хоорондын амаралтын гэр баригдажа дүүргэгдэбэ. Тэндэ клуб, магазин, эмнэлгын пункт, столово гэхэ мэтэнүүд бии. Эндэ колхознигууд, механизаторнууд болон албахаагшад путёвкоор ерэжэ амарха юм.

Мүнөө манай аймагта колхозууд хоорондын томо гидроэлектростанци баригдажа байна. Энэ ГЭС-эй ашаглалгада ороходонь, аймагай предприятинуудай, колхозуудай ажабайдалда ехэ хубилалта болохо. Колхозуудай холын бригада, гүүртэ, отарануудта Ильичын лампочканууд носохоhоо гадна, тэндэхи хүндэ хүдэлмэри механизацилагдаха байна. Колхознигууд болон механизаторнуудай ажалайнь бүтээсэ эрид дээшэлжэ, хүдөө ажахын продукт бүри ехээр абтаха, тэрэнэй өөрынь үнэ нилээд химдарха болоно.

ГЭС-эй барилгашад Октябриин 40-дэхи ойн түүхэтэ hайндэрэй урда аймаг дотороо хаа хаанагүй электрын гал носоохо гэhэн социалистическэ уялга абаад, мүнөө эсэшэ сусашагүйгөөр ажаллажа байнхай.

Ажахыгаа саашадань эрид хүгжөөхэ барагдашагүй ехэ арга боломжо манай аймагта бии. Энэ үедэ аймагай партийна организациин урда ямар шухала зорилго табигданаб гэхэдэ, ниитынгээ малые бардам хүрэхэ тэжээлээр хангаха, ургасаяа гээлтэ хоролтогүйгөөр хуряажа абаха, адууhа малаа hайн байраар хангаха хэрэг болоно. Эдэ зорилгонуудаа дүүргэжэ, Агуухэ Октябриин социалистическэ революциин 40 жэлэй ойн алдарта hайндэрые нэрэтэй түрэтэйгөөр угтахамнай лабтай. Манай аймагай ажалшадай зориhон зорилгодоо, хэлэhэн үгэдөө хүрэхэнь дамжаггүй.

ООН-эй Генеральна Ассамблейн түрүүлэгшэдэ А. А. Громыкын эльгээһэн бэшэг

НЬЮ-ЙОРК, октябриин 16. (ТАСС). ООН-эй Генеральна Ассамблейн XII сессидэ хабаадалсажа байгаа советскэ делегациие толгойлогшо, СССР-эй Гадаадын хэрэгүүдэй министр А. А. Громыко октябриин 16-да Генеральна Ассамблейн түрүүлэгшэ Н. Л. Мунродо иимэ бэшэг барюулаа:

«Г-н түрүүлэгшэ!

Сири шадар тохёолдоһон байдал нилээд түгшүүрилтэй, шанга боложо, ямаршье сагта зэбсэгтэ тулалдаанда хүргэхэ аюултай болоод байна.

Сириин хилэ дээрэ Турциин зүгһөө сэрэгтэ бэлэдхэжэ байһан ябадал энээн тухай гэршэлнэ. Мүнөө Хатайска нүүдэл бүлэг сэрэг гэдэг Турциин армиин ехэхэн зэбсэгтэ хүсэнүүд Сириин хилэ шадар асарагдаад байна. Ябаган сэрэгэй 2 дивизи, тэрэ тоодо жандармнуудай дивизи, мүн ябаган сэрэгэй 4 тусхай полк, 3 бронетанкова бригада, 500 шахуу танк болон өөрөө ябадаг артеллерийскэ буунууд, авиаци болон артиллери энэ бүлэгтэ оролсоно. Сириин хилэ шадар Турциин зэбсэгтэ хүсэнүүд суглуулагдаһаар. Мүнөө эндэ суглараад байһан Турциин сэрэгэй гоо 50 мянган хүн болоо. Турциин генеральна штаб Америкын сэрэгэй советнигүүдтэй хамта Сиридэ Турциин добтолон орохо түсэбые нарибшалан зохёогоод, энэ оной октябриин 27-до Турцида һунгалтын боложо дүүрэмсээр Сиридэ орохо гэжэ хараалаад байһаниинь лаб тодороо. Сири шадархи байдал зөөлэрбэ гэжэ зариман мэдүүлнэ. Теэд энэнь Турцииншье, мүн бусад ондоо оронуудайшье олониитые мэхэлжэ, амгалан Сири гүрэндэ гэнтын добтолго хэхэ гэһэн зорилготой.

Нэгэдэмэл Нацануудай Организациин гэшүүн болохо Сириин дотоодын хэрэгүүдтэ зэбсэг хэрэглэжэ, хамааран оролсохо ябадал бэеэ даанхай Сириин гүрэниие үгы хэхэ гэһэн зорилготой. Гэхэтэй хамта, парламентынгаа, мүн арад зонойнгоо дэмжэлтээр Сири бэеэ даанхай байдалаа аршалан хамгаалха, дайн сэрэгэй бүлэглэлнүүдтэ оролсохогүй гэһэн политика эрид шууд ябуулдагынь мэдээжэ.

Хойто-Атлантическа бүлэглэлэй (НАТО-гэй) гэшүүн болохо Турциин Сиридэ сэрэгээр добтолон ороходонь, эндэ болоһон дайнда мүн ондоо оронуудшье татагдан оруулагдажа болохо гэжэ элитэ харахаар. Турцида хамһалсан, Сиридэ эсэргүү сэрэгэй тулалдаануудые хэхэбди гэжэ аяар 9 мянган километр Сириһээ саана, ондоо түбидэ байдаг, НАТО-до хабаадагшадай гол шухала орониинь болохо Америкын Холбоото Штадууд нюун нөөнгүйгөөр бүри мүнөөнһөө мэдүүлээд, Сиридэ дайгаар орохыень Турциие тухирна. США-гэй энэ мэдүүлгэнь Нэгэдэмэл Нацануудай Организациин уг зорилгыень, мүн гол ёһонуудыень бүдүүлигээр эбдэһэн ябадал мүн. Гадна, Сири шадар болохо дайнда Хойто-Атлантическа бүлэглэлэй бусад оронуудые США-гэй мүн лэ хабаадуулха һанаатай байһан тухайнь энэ ушар гэршэлнэ.

Бодото байдалые мэдэжэ, ойлгожо шадахаяа болиһон хүнүүд лэ добтолгодо ортоһон Сири ори гансаараа үлэшэхэ гэжэ бодохо байна. Теэд хэрбээ Сиридэ ямар нэгэн ороной добтолоо һаань, юугээршье хизаарлангүйгөөр Сиридэ туһаламжа үзүүлхэбди гэжэ Египедэй правительство мүнөө мэдүүлээд байна бшуу.

Тэрэшэлэн, хэдэн араб бусад гүрэнүүд бэеэ даанхай Сириие дэмжэхэбди гэжэ мэдүүлһэн, мүн Сириин добтолгодо ортоо һаань, тэрээндэ туһаламжа үзүүлхэ шухала гэжэ мэдэрһэн байна. Бусадшье оронуудай эб найрамдалда дуратай арадууд, тусхайлбал Советскэ Союзай арад Сириин талада байна. Юундэб гэхэдэ, СССР-эй урда хилэ шадар дайн сэрэгэй бэлэдхэгдэжэ байхада, Советскэ Союз хэзээшье миин хараад һуужа байхагүй.

Сириин шадар хэгдэжэ байгаа сэрэг дайнай бэлэдхэлһээ боложо Дүтын, Дунда Зүүн зүгтэ аюулта шанга байдалай тохёолдоод байһандань Советскэ Союз тон ехээр һанаата болоно гэжэ мэдүүлхые Советскэ правительство намда даалгаа. Турциин болон Холбоото Штадуудай засагаархидай бэлэдхэжэ байһан сэрэг дайнай эндэ үүдхэгдээ гээшэ һаань, тэрэнь бүхы дэлхэйн энхэ тайбан байдалда туйлай ехэ һүрөөтэ аюул ушаруулха байна гэжэ Советскэ правительство тоолоно. Нэгэдэмэл Нацануудай Организаци эндэхи шанга байдалые анхаран тоонгүй, миин хаража байха эрхэгүй.

Тиихэтэй хамта, Холбоото Штадууд Сиридэ дайгаар орохыень Турциие тухирхадаа, дайе болюулха талаар ООН-эй ямаршье хэмжээ абажа үрьдихэгүйень бодожо, Сиридэ гэнтэ добтолон орохыень Турциие идхажа байна гэжэ хараадаа абаха хэрэгтэй. Гватемалые бэеэ даанхай байдалгүй болгоходоо хэрэглэһэн арга методүүдээ США-гэй мүнөө Сири тушаашье хэрэглэхэ һанаатай байһаниинь эндэһээ элирнэ.

Дайнай болохоор иимэ аюулта байдалай ушараад байхада, энэ аюулые зайсуулхын тулада дары хамаархан оролсохо гээшэ Нэгэдэмэл Нацануудай Организациин гэшүүн-гүрэнүүдэй уялгань мүн. Мүн энээн тухай ООН-эй Уставта сэхэ хэлэгдэнхэй.

Сиридэ дайгаар орохо гэһэн бэлэдхэлэй бүхы дэлхэйн энхэ тайбан байдалда аюултай байһан дээрэһээнь, энэ асуудалые багаханааршье хойшолуулангүйгөөр Генеральна Ассамблейдэ хаража үзэхэ тухай Сириин оруулһан дурадхалые Советскэ Правительство дэмжэнэ. Мүн Сири Турци хоёрой хилэ дээрэ тохёолдоод байһан байдалые нарибшалан шалгажа үзэхын тулада ООН-эй зүгһөө тусхай комиссиие дары саатаа байгуулха тухай дурадхалые Советскэ правительство мүн лэ дэмжэнэ. Тэндэхи байдалые шалгажа үзөөд байхадаа, тэрээн тушаа өөһэдынгөө һанамжые, мүн хэһэн тобшололоо Аюулгүйн Соведтэ болон ООН-эй Генеральна Ассамблейдэ элидхэхыень хоёр неделиин болзор комиссида үгтэхэ ёһотой.

Гэхэтэй хамта, Дүтын болон Дунда Зүүн зүгтэ дайн сэрэгэй аюулай улам ехэ боложо байһыень хараадаа абан, мүн эндэ хэгдэжэ байгаа дайнай бэлэдхэлые болюулха талаар зохихо хэмжээ абтаха ёһотой гэжэ СССР-эй правительство тоолоһон дээрэһээ иимэ дурадхал оруулна: хэрбээ Турци Сириин хилэ шадар амгалан тайбан байдалые эбдэжэ, Сиридэ добтолон ороо һаань, ООН-эй гэшүүн-гүрэнүүд энэ дайе болюулхын тулада сэрэгэй шухала туһаламжа Сиридэ бушуу түргэн үзүүлхэ ёһотой. Мүн эндэ дайнай болоо һаань, тэрэниие болюулхын, эб найрамдалые эбдэгшэдые хэһээхын тулада Советскэ Союз бусадтай хамта сэрэгээ эндэ оруулхаар бэлэн гэжэ Советскэ правительство өөрынгөө зүгһөө мэдүүлнэ.

Хэрбээ хилыень дабан, Турциин сэрэгэй Сири руу нэбтэрэн ороо һаань, бүхы дэлхэй дээрэхи амгалан байдалые, мүн энэ нютагта дүтүүр оршодог оронуудай аюулгүй байдалые сахихын тулада гүрэнүүд заатагүй, дары түргэн хэмжээ абаха ёһотой болохо гэжэ онсолон тэмдэглэхые Советскэ правительство шухалада тоолоно.

Бүхы дэлхэй дээрэхи амгалан тайбан байдалые, арадуудые нилээд ехэ аюулда оруулаад байһан энэ асуудалые ООН-эй Генеральна Ассамблей нарибшалан, анхарал ехэтэйгээр хаража үзэхэ бэзэ гэжэ Советскэ правительство найдана».

СИРИДЭХИ БАЙДАЛ

ДАМАСК, октябриин 17. (ТАСС). «Ар-Рай Аль-Амм» газетын мэдээсэһэнэй ёһоор, Сириин хилэ дээрэ түгшүүрилтэй байдалай тохёолдоһонтой дашарамдуулагдан Сириин армиин офицернүүд болон солдадуудта ямаршье табилалта үгтэхээ болёо. Амаралтада байһан сэрэгэй албатан частьнуудтаа бусаагдажа байна.

Сириин засагаархид ямар нэгэн добтолгоһоо ороноо хамгаалхын зорилгоор һайн дураараа ороноо хамгаалхые хүсэгшэдтэ хэдэ хэдэн нютагуудта, тэрэ тоодо Халебэдэ, Хомсэдэ, тэрэшэлэн Сириин хойто зүгэй бусадшье нютагуудта буу зэбсэг тараажа байна. Залуушуулай организацинуудта буу зэбсэг тараагдахаар шиидхэгдэбэ.

Араб арадуудай барисаань улам бэхижэнэ

БЕЙРУТ, октябриин 17. (ТАСС). Сириин хилэ дээрэ Турциин сэрэгүүдэй ехээр сугларжа байһан тухай Ливанай «Национальна фронтын» мэдүүлгэ «Телеграф» газетэдэ толилогдоо. Турциин зүгһөө гаргагдаһан энэ аашань Сириин бэеэ даанхай байдалда хоро хүргэхэ гэһэн зорилготой гэжэ мэдүүлгэ доторынь хэлэгдэнэ. Иимэ ааша ООН-эй Уставта харша юм.

Гүрэнөө хамтаараа хамгаалха тухай Сири Египет хоёрой хоорондо баталагдаһан хэлсээнэй ёһоор, Сиридэ Египедэй сэрэгүүдэй ерэһэн ушарые «Национальна фронт» ехээр һайшаана гэжэ мэдүүлгэ доторынь заагдана. Ливанай арад Сириин арадуудые бүрин дэмжэнэ гэжэ мэдүүлгэ доторынь хэлэгдэнэ.

Ливанай социалистическэ прогрессивнэ партиин хүтэлбэрилэгшэ Камаль Джумблат Сириин президент Шукри Куатлида телеграмма эльгээгээ. Эзэрхэг түримхэйшүүлһээ ороноо хамгаалхадань Сиридэ манай парти ахадүүгэй туһаламжа үзүүлхээр бэлэн байна гэжэ телеграмма доторынь хэлэгдэнэ гэжэ мэдээсэгдэнэ.

СССР-эй Оборонын министр маршал Г. К. Жуков Югославиһаа мордобо

БЕЛГРАД, октябриин 17. (ТАСС). СССР-эй Оборонын министр маршал Г. К. Жуков, мүн тэрээнтэй сугтаа ябалсаһан генерал-полковник А. И. Радзиевский, вице-адмирал С. Е. Чурсин, генерал-лейтенант Ф. П. Степченко, генерал-лейтенант Л. М. Китаев гэгшэд Белградһаа мүнөөдэр Албани оробо.

Маршал Г. К. Жуковые, мүн тэрээнтэй сугтаа ябалсаһан Советскэ Армиин дээдэ офицернүүдые Батайница гэжэ аэродром дээрэ иимэ хүнүүд үдэшөө: ФНРЮ-гэй Арадай оборонын хэрэгүүдые эрхилхэ гүрэнэй секретарь армиин генерал И. Гошняк, союзна гүйсэдхэхы вечиин гэшүүд В. Зекович, С. Пенезич, П. Грегорич, М. Маркович, Сербиин гүйсэдхэхы вечиин түрүүлэгшэ М. Минич, Югославиин Арадай армиин генеральна штабай начальник генерал-полковник Л. Вучкович, Арадай оборонын хэрэгүүдые эрхилхэ гүрэнэй секретариин орлогшо О. Креачич, Гадаадын хэрэгүүдые эрхилхэ гүрэнэй секретариин орлогшо В. Дидич, Югославиин Арадай армиин генералнууд, адмиралнууд, офицернүүд, Белградай арадай комитедэй түрүүлэгшэ Д. Йойкич, Югославиин коммунистнуудай союзай Белградай городской комитедэй секретарь Р. Антунович.

СССР-эй Оборонын министр маршал Г. К. Жуковые СССР-һээ Югославида байгаа элшэн сайд И. К. Замчевский, Белградта байгаа Советскэ посольствын хүдэлмэрилэгшэд үдэшэлсөө.

Аэродром дээрэ хүндэлэлэй харуул табигдажа, Советскэ Союзай, Югославиин Гүрэнэй гимнүүд дуулагдаа.

Маршал Г. К. Жуков аэродром дээрэ үгэ хэлэхэ зуураа, иигэжэ мэдүүлһэн байна:

Хүндэтэ нүхэр Гошняк!
Хүндэтэ нүхэд!

Ажалда дуратай, эрэлхэг зоригтой югослав арадай Советскэ Союзда туйлай ехэ хани халуунаар хандадаг байһыень бидэнэр үнэншэн хаража Югославиһаа мордохомнай. Һайнаар айлшалуулһанайтнай түлөө бидэнэр ехээр баясаабди.

Иимэ богонихон болзор соо хаа хаанагүй ябахадамнай бидэнэрые хани халуунаар угтаһан байна. Югославиин арад Эхэ оронойнгоо аша туһада эршэ зоригтойгоор ажаллажа байна гэжэ бидэнэр этигэн хараабди.

Хани ёһоной уулзалгануud дээрэ манай алдарта арад тухай һайн һайхан үгэнүүд хэлэгдэһэн байна. Югославиин ажалшадай, сэрэгшэдэй үнэн зүрхэнһөө хэлэһэн эдэ үгэнүүдыень шагнахадаа бидэнэр ехээр баясаабди. Совет хүнүүдтэ ахадүүгэй амаршалга хүргэхыень Югославиин ажалшад бидэнэрые гуйгаа. Энэ гуйлтыень бидэнэр заатагүй бэелүүлхэбди.

Хүндэтэ нүхэд! Һайнаар айлшалуулһанайтнай түлөө үнэн зүрхэнһөө баясхалан хүргөөд, социализм байгуулхадаа саашадаа амжалта туйлахыень, зол жаргалтайгаар ажаһуухыень югослав арадта хүсэхые зүбшөөрыт.

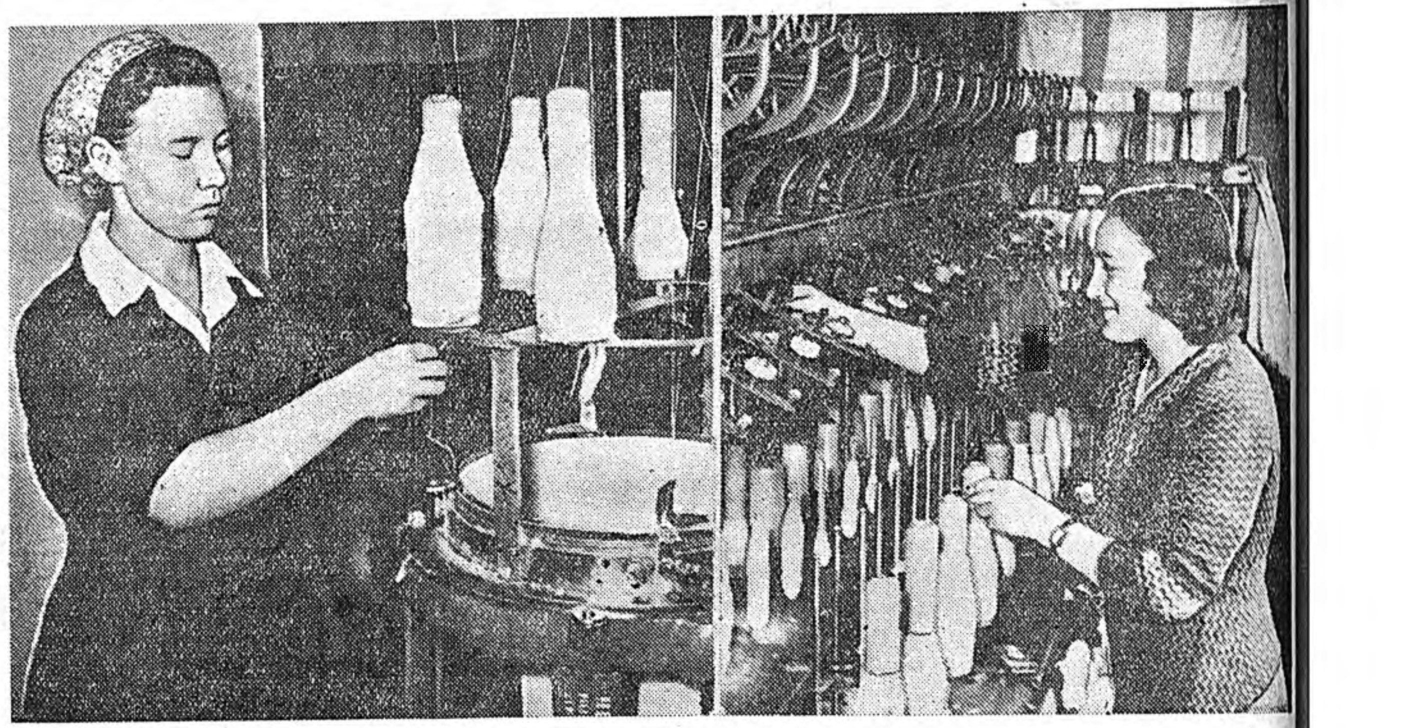
Советскэ Союзай, Югославиин Арадай Федеративна Республикын хоорондохи эбдэршэгүй ахадүүгэй хани барисаан мандаха болтогой!

Уулзатараа баяртай, хүндэтэ нүхэдүүд!

Ехэ забастовко болоо

ПАРИЖ, октябриин 17. (ТАСС). Франциин электро-газова промышленностиин хүдэлмэрилэгшэд бүгэдэниитын забастовко хэжэ, ехэ амжалта туйлаа гэжэ Парижын хэблэл мэдээсэнэ. Энэ забастовкодо зуу мянган хүн хабаадалсаа. Профсоюзай олон организацинуудта хабаададаг хүдэлмэришэд болон албахаагшад нэгэн һаналтайгаар тэмсэжэ, һүүлэй үедэ үзэгдөөгүй ехэ амжалта туйлаа. Электропромышленностиин хүдэлмэрилэгшэдэй иимэ забастовко һүүлшын 50 жэлэй турша соо болоогүй юм.

ОЛЗОБОРИЛГЫН НЭГЭ АРТЕЛЬДЭ

Хоёр дабхар шулуун гэрэй үүдыень нээгээд ороходоо, яһала оньһон нарин техникэтэй предприяти гэжэ мэдэхээр юм. Ээрэлгын, нэхэлгын, оёдолойшье элдэб оньһото станогуудай хүдэлжэ байхань һонирхолтойгоор үзэгдэнэ. Энэ предприяти Улан-Удын Октябрьска районой «Кооператор — комсомолец» гэдэг олзоборилгын артель болоно.

Техническэ түхеэрэлгэ, технологиингоо талаар тус артелиин үйлэдбэри ямар нэгэ горьтойхон фабрикаһаа дутахаар бэшэ. Гараар хэгдэхэ юумэн бүришье харагдахагүй. Эхэнэрэй джемпер, хүүгэдэй трикотажна хубсаһанууд элдэб үнгын утаһануудаар нэхэгдэн, гаражал гаражал байдаг.

— Хэдэн жэлэй урда тээ манай артель хүбэнтэй хүүртик, үмдэнһөө гадна, үсөөхэн эдлэл хэрэгсэл гаргадаг һэн, — гэжэ артелиин түрүүлэгшэ нүхэр Веневич хөөрэнэ. — Һүүлэй жэлнүүдтэ үйлэдбэридэмнай ехэ хубилалта болоо. Бүтээсэ ехэтэй элдэб олон станогуудые жэл бүри абанабди. Үйлэдбэридөө шэнэ шэнэ технологи хэрэглэнэбди. Байгша оной август һараһаа хойшо хэмэл торгон утаһаар хубсаһа нэхэдэг болонхойбди.

Дотор хубсаһанай цех... Эндэ шэнэ түхэлэй гурбан станок тодхоотой. Тэдэнэй нэгэндэнь олон ээрсэгүүд эрьелдэжэ, тус бүридөө хэмэл торгоной утаһа орой-оройһоор нилээд томонууд болгоно.

— Энэ станогто манай фабрикын түрүүшүүлэй нэгэн Валентина Егоровна Жигалова хүдэлмэрилдэг. Харагты, нэгэ халаан соо эды олон ээрсэгүүдые бараниень дүүргэхэ хэрэгтэй. Теэд манай Валентина шадамархан даа, халаан соо хамаг ээрсэгүүдынь оройгдоһон лэ байдаг, — гээд артелиин түрүүлэгшэ нэгэ басаган тээшэ зааба.

— Лев Львович, ямар ехээр магтанабта? Октябриин һайндэрэй 40-дэхи ойе ажалай шэнэ амжалтаар угтахын түлөө бүхы совет хүнүүдэй тэмсэжэ байхадань, нэгэхэншье ээрсэг дүүргэнгүй байжа болохо юм аал? — гэжэ Валентина Жигалова у... даһаань дам асуугаадхина.

Нүхэр Жигаловагай хүдэлж... байхыень харахада, хэрэг... һайса мэдэхэ, дүршэл ехэтэ... ээрэгшэ гэжэ мэдэхээр. Ста... ногойнь ээрсэгүүд һаадгүйгөө... эрьелдэнэ. Али нэгэнэйнь ута... һанай таһархада, хэдэхэн се... кундын турша дотор тэрэниие... залгаад дахин табина. Алда... та һайндэрэй вахтада жагса... һан үдэрһөө хойшо Валенти... на Жигалова халаан бүх... нэйнгөө нормо 150 процент... доошо бэшээр дүүргэнэ.

Утаһа ээрэн оройдог эн... станогһоо саашалхада, бүр... ондоохон түхэлэй нэхэлгы... станок хүдэлжэ байба. Тэр... нэй армаг дээгүүрнь үнгө... торгон утаһатай ээрсэгүүд та... бятай. Доодо тээхи түб т... хэреэн барабандань элд... хубсаһан жэбжысэ нэхэгдэж... байна. Энэ станогто хүдэ... мэрилдэг Алла Смирнова иигэжэ хөөрэбэ:

— Республикынгаа ажалш... дые үргэн хэрэглэлэй эд б... раагаар хангаха гээшэ олзо... борилгын артелиинхидэй на... гин уялга болоно. Бидэнэр эн... уялгаяа дүүргэхэ зорилгоо... продукциингаа ассортимент... олошоруулнабди. Хэмэл тор... гон утаһаар эрэшүүлэй догон... самса, хүүгэдэй майка болон... үмдэ нэхэдэг болообди. Эн... мэргэжэлээ һайса шудалхы... тулада оролдон, халаан бүх... нэйнгээ нормые 140—150 про... цент дүүргэнэб.

«Кооператор — комсомолец» артельдэ эдэ хоёр түрүүшүү... дэл адли шэн зоригтойгоо... хүдэлмэрилдэг хүнүүд оло... Тэдэ түрүүшүүлэй мүрысө... дэ эдэбхи ехэтэйгээр хаба... даһанай ашаар, артелиин аба... һан уялга амжалтатайгаа... дүүргэгдэжэ байна. Үнгэрһ... 9 һара соо артелиин хүдэлм... ришэд 3.674 мянган түхэриг... эд бараа үйлэдбэрилхэ түс... бөө миллионһоо дээшэ түхэр... гөөр үлүүлэн дүүргээ.

Октябрь һарын эхинһээ хо... шо энэ предприятиин үйлэдб... ри дээрэ ажалай үндэр бүтэ... сэ туйлагшадай тоо улам ол... шоржо байна.

Б. Будаев.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: (зүүн га... һаа) Алла Смирнова, Вале... тина Жигалова гэгшэд хүдэ... мэрилжэ байна.

Л. Хайдуровай фото.

ТҮНХЭНЭЙ АЙМАГТА

КОМСОМОЛШУУДАЙ ҮҮСХЭЛ

XX партсъездын нэрэмжэтэ колхозой комсомолшууд Агуу-ехэ Октябриин 40 жэлэй ойе амжалтатайгаар угтахын тула ажалай вахтада жагсанхай.

Тэдэнэр 2500 центнер хүрэнгын ороoһо сэбэрлэхэ, 400 гектар газарһаа солоомо, мэхиинэ суглуулха, колхозойнгоо клубуудые болбосон болгохо хүндэтэ уялга абаад, хэрэг дээрэнь бэелүүлжэ эхилээ. Эндэ Николай Молоров түрүүтэй хэдэн комсомолшууд болон комсомольско-залуушуулай гүүртэ һайнаар хүдэлнэ.

МТС-эй ШЭНЭ ГАЗЕТЭ

Аймагай типографида Хэрэнэй МТС-эй олон тиражтай «Решающая сила» гэжэ газетэ гарадаг болобо. Газетэ һарадаа 2 дахин гаража байха юм.

Энэ газетын түрүүшын номерто КПСС-эй айкомой, аймгүйсэдкомой амаршалгын бэшэг, Октябриин хүндэлэлдэ дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөндэ зорюулагдаһан бэшэгүүд толилогдоһон байна.

ҺУРАГШАД АБАҺАН УЯЛГАЯА ДҮҮРГЭБЭ

Зүүн Мүрэнэй долоон жэлэй һургуулиин һурагшад энэ хабар Ленинэй нэрэмжэтэ колхоздо туһалхын зорилгоор 30 га газарһаа гектарай 120 центнерһээ бага бэшэ хартаабха ургуулха уялга абаһан юм. Мүнөө тэдэнэр абаһан уялгаяа үлүүлэн дүүргээ. Зарим газарһаа гектарай 250 центнер, бүхыдөө гектарай 145 центнер хартаабха абаа.

Колхозой правлени болон партийна организаци эдэ бүхы ажалайнь харюуда һуралсалай үйлэдбэриин мастерской өөһэдынгөө зөөреэр бариха гэжэ шиидэбэ. Мүн «Ургасын һайндэртэ» һурагшадта 800 түхэригэй шан үгэхэ юм.

А. Мангатханов.

Манай республикын промышленна предприятинуудай эгээн залуу предприяти болохо цементнэ заводто залуушуул ехэ олooроо ажалладаг юм. Тиин залуушуулай эрдэм мэргэжэлээ дээшэлүүлхэ дүүрэн арга боломжо тэндэ бии. Хүдэлмэришэдэй тосхон—Каменскда барилгын училищи, үдэшын индустриальна техникум хүдэлмэрилнэ.

Нина Перевозникова 1954 ондо 7-дохи класс дүүргэһэнэй удаа заводто ажаллахаа ерээ һэн. Богонихон сагай хугасаа соо тэрэ машинистын мэргэжэл олоод, мүнөө амжалтатайгаар ажаллажа байна. Нина мүнөө үдэшын индустриальна техникумэй 3-дахи курсада һуралсажа, технологой мэргэжэл шудалжа байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Нина Перевозникова.

Е. Ринчиновагай зураг.

Түсэбһөө гадуур табан вагон

Улан-Удэ станциин вагонно депогой хабсаралгын цехын хүдэлмэришэд Агууехэ Октябриин 40 жэлэй ойн хүндэлэлэй ажалай вахтада жагсахадаа октябрь һарада түсэбһөө гадуур табан вагон заһабарилха уялга абаһан юм.

Абаһан уялгаяа нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэхын тула тэдэнэр хоорондоо мүрысэн ажаллаа һэн. Цехын залуушуул Александр ...зов, Петр Белоусов, Владимир ...лухин болон бусад халаан бү... гөө даабариие 1,5—2 дахин үлү... дүүргэжэ, ажалай амжалта ту... на.

Октябриин һайндэр болотор... һан уялгаяа дүүргэхэмнай ... гэжэ цехын залуушуул мэдүүл...

Ш. Бадм...

Шатараар БМАССР-эй түрүү һуур... ээлхын түлөө

Шатараар БМАССР-эй түрүү һуури эзэлхын түлөө мүрысөөнэй хоёрдохи тур һонирхолтойгоор үнгэрбэ. Сумкин бэрхээр наадажа, Клобуковые шүүһэн байна. Гармаева Шадринтай наадаха зуураа, өөрыгөө шүүгдэһэн дээрэ тоолобо. Тоглоев ехэ бэлэхэнээр Сангадиевые шүүгээ. Власов Бадмацыреноватай наадажа шүүгээ.

Осипов Пуртовые, Малков Горячих гэгшые, Берсудский Мельниковые, Мамилов Родак гэгшые шүүһэн байна.

Миронов 9-дэхи ябадалдаа... тоевые илаа. Үсэд шанга тула... най һүүлээр Цыденов Галдан... шүүгдэбэ. Люба Игумнова—... нов, Воробьев—Уланов гэгш... парти хойшолуулагдаба.

Энэ мүрысөөнэй хоёрдохи т... һүүлээр Власов, Сумкин, Ша... Малков, Берсудский, Галданов... шэд түрүүлжэ ябана. Тэдэнэр бүридөө хоёр очкотой болоо.

Редакторай орлогшо **О. ГОМБОЕВА.**

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора 46-32, зам. редактора — 32-74, отв. секретаря — 27-37, отделов: партийной жизни, сельского хозяйства — 47-59, пропаганды и переводов — 35-14, культуры и быта, промышленности — 34-05, местной информации и писем — 24-74, корректорская — 32-67, бухгалтерия 37-32. Для междугородных переговоров — 16.

Н 00559 Типография Министерства культуры Бурят-Монгольской АССР. Зак. № 5705.